

Einar Flydal og Else Nordhagen (red.)
«5G og vår trådløse virkelighet»,
Z-forlag, 2019

Referanser og aktive lenker i boka

Hensikten med dette pdf-dokumentet er at lesere som ønsker å gå til kildene, skal slippe å skrive av lange titler eller lenkeadresser fra litteraturlistene og i fotnoter for å søke fram litteraturen på nettet. Her finner leseren derfor bokas litteraturlister og fotnoter og kan lett kopiere titler, eller klikke på aktive lenker. I tillegg har vi her funnet fram til lenker til de mange opprop, resolusjoner og henstillinger fra forskere og leger som er listet opp i boka.

Bokas litteraturlister, fotnoter og opprop er tatt inn her i følgende rekkefølge:

1. Litteraturlisten til SCENIHR-utvalgets artikkel (sidene 157 - 167): side 1
2. Litteraturlisten til Sage, Carpenter og Hardells artikkel (sidene 169 - 174) side 2
3. Litteraturlisten til Martin L Palls artikkel (sidene 183 - 335) side 2
4. Litteraturlisten til Advokat Christian F. Jenssens RESPONSUM (sidene 551 - 560) side 8
5. Bokas litteraturliste (sidene 581 - 590) side 10
6. Fotnotene i hele boka, etter nummer side 15
7. Uttalelser fra forskere og leger 2002 - 2018 (sidene 131 - 134) side 34

Dette dokumentet kan lastes ned fra <https://wp.me/P55Jqa-8NO> (Dokumentet er utarbeidet av Einar Flydal og Else Nordhagen. Forfatterne og forlaget er uten ansvar for at lenkene er korrekte eller at de vedlikeholdes.)

Litteraturlisten til SCENIHR-utvalgets artikkel (sidene 157 - 167)

Scientific Committee on Emerging and Newly Identified HealthRisks. 2015. Potential health effects of exposure to electro-magnetic fields (EMF). Available from: http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/emerging/docs/scenihr_o_041.pdf [Last accessed 01 June 2015].

Scientific Committee on Emerging and Newly Identified HealthRisks. 2009a. Health effects of exposure to EMF. Available from: http://ec.europa.eu/health/archive/ph_risk/committees/04_scenihr/docs/scenihr_o_022.pdf. [Last accessed 01 June 2015].

Scientific Committee on Emerging and Newly Identified HealthRisks. 2009b. Research needs and methodology to address the remaining knowledge gaps on the potential health effects of EMF. Available from: http://ec.europa.eu/health/archive/ph_risk/committees/04_scenihr/docs/scenihr_o_024.pdf [Last accessed 01 June 2015].

Scientific Committee on Emerging and Newly Identified HealthRisks. 2012. Memorandum on the use of the scientific literature for human health risk assessment purposes -weighing of evidence and expression of uncertainty. Available from: http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/emerging/docs/scenihr_s_001.pdf [Last accessed 01 June 2015].

Litteraturlisten til Sage, Carpenter og Hardells artikkel (sidene 169 - 174)

BioInitiative Working Group. 2014. BioInitiative Working Group Comments on 2014 SCENIHR Preliminary Opinion on Potential Health Effects of EMF at <http://www.bioinitiative.org/potential-health-effects-emf> [Last accessed 8 Oct

2015].

- BioInitiative Working Group. 2015. Submission of Comments on Final SCENIHR Opinion from the BioInitiative Working Group at <http://www.bioinitiative.org/submission-of-comments-on-final-scenihropinion-from-thebioinitiative-working-group> [Last accessed 8 Oct 2015].
- De luliis GN, Newey RJ, King BV, Aitken RJ. 2009. Mobile phone radiation induces reactive oxygen species production and DNA damage in human spermatozoa in vitro. *PLoS ONE* 4:e6446.
- Scientific Committee on Emerging and Newly Identified Health Risks. 2015a. Opinion on potential health effects of exposure to electromagnetic fields. *Bioelectromagnetics* 36:480–484.
- Scientific Committee on Emerging and Newly Identified Health Risks. 2015b. SCENIHR results of the public consultation on SCENIHR's preliminary opinion on potential health effects of exposure to electromagnetic fields (EMF), Brussels, Belgium. Reference 180:111–112.

Litteraturlisten til Martin L Palls artikkel (sidene 183 - 335)

- [1] Levine H, Jorgensen N, Martino-Andrade A, Mendiola J, Weksler-Derri D, Mindlis I, Pinotti R, Swan SH. 2017 Temporal trends in sperm count: a systematic review and metaanalysis. *Human Reproduction Update*, <https://doi.org/10.1093/humupd/dmx022>
- [2] Magras IN, Xenos TD. 1997 RF radiation-induced changes in the prenatal development of mice. *Bioelectromagnetics* 18:455-461.
- [3] Pall ML. 2016 Microwave frequency electromagnetic fields (EMFs) produce widespread neuropsychiatric effects including depression. *J Chem Neuroanat* 75(Pt B):43-51. doi: 10.1016/j.jchemneu.2015.08.001.
- [4] Pall, ML. 2013. Electromagnetic fields act via activation of voltage-gated calcium channels to produce beneficial or adverse effects. *J Cell Mol Med* 17:958-965. doi:10.1111/jcmm.12088.
- [5] Pall, M. L. 2015 Scientific evidence contradicts findings and assumptions of Canadian Safety Panel 6: microwaves act through voltage-gated calcium channel activation to induce biological impacts at non-thermal levels, supporting a paradigm shift for microwave/lower frequency electromagnetic field action. *Rev. Environ. Health* 3, 99-116. doi: 10.1515/reveh2015-0001.
- [6] Pall ML. 2016 Electromagnetic fields act similarly in plants as in animals: Probable activation of calcium channels via their voltage sensor. *Curr Chem Biol* 10: 74-82.
- [7] Pall, M. L., 2018. How cancer can be caused by microwave frequency electromagnetic field (EMF) exposures: EMF activation of voltage-gated calcium channels (VGCCs) can cause cancer including tumor promotion, tissue invasion and metastasis via 15 mechanisms. Chapter 7 in Markov, M. S., (Ed.), *Mobile Communications and Public Health*, CRC Press, Boca Raton, FL, in press.
- [8] Belyaev, I., 2005. Non-thermal biological effects of microwaves. *Microwave Rev.* 11, 13-29.
- [9] Belyaev, I., 2015. Biophysical mechanisms for nonthermal microwave effects. In: Markov M.S. (Ed), *Electromagnetic Fields in Biology and Medicine*, CRC Press, New York, pp 49-67.
- [10] Panagopoulos, D. J., Johansson, O., Carlo, G. L., 2015. Polarization: a key difference between man-made and natural electromagnetic fields, in regard to biological activity. *Sci. Rep.* 2015 Oct 12;5:14914. doi: 10.1038/srep14914.
- [11] Pall ML. 2018 WiFi is an important threat to human health. *Environ Res* 164:405-416. doi: 10.1016/j.envres.2018.01.035.
- [12] Pilla, A. A., 2012. Electromagnetic fields instantaneously modulate nitric oxide signaling in challenged biological systems. *Biochem. Biophys. Res. Commun.* 28, 426:330-333. doi: 10.1016/j.bbrc.2012.08.078.
- [13] Lu, X. W., Du, L., Kou, L., Song, N., Zhang, Y. J., Wu, M. K., Shen, J. F., 2015. Effects of moderate static magnetic fields on the voltage-gated sodium and calcium channels currents in trigeminal ganglion neurons. *Electromagn. Biol. Med.* 34, 285-292. doi:10.3109/15368378.2014.906448.
- [14] Tabor, K. M., Bergeron, S. A., Horstick, E. J., Jordan, D. C., Aho, V., Porkka-Heiskanen, T., Haspel, G, Burgess, H. A., 2014. Direct activation of the Mauthner cell by electric field pulses drives ultrarapid escape responses. *J Neurophysiol* 112:834-844. doi:10.1152/jn.00228.2014.
- [15] Zhang, J., Li, M., Kang, E. T., Neoh, K. G., 2016. Electrical stimulation of adiposederived mesenchymal stem cells in conductive scaffolds and the roles of voltage-gated ion channels. *Acta Biomater.* 32, 46-56. doi: 10.1016/j.actbio.2015.12.024.
- [16] Tekieh T, Sasanpour P, Rafii-Tabar H. 2016 Effects of electromagnetic field exposure on conduction and concentration of voltage gated calcium channels: A Brownian dynamics study. *Brain Res* 1646:560-569.
- [17] ICNIRP 2009 International Commission on Non-ionizing Radiation Protection. ICNIRP statement on the "Guidelines for limiting exposure to time-varying electric, magnetic and electromagnetic fields (up to 300 GHz). *Health Phys*

97:257-258.

- [18] Bioinitiative Working Group. 2007 BioInitiative Report: A rationale for biologically based public exposure standard for electromagnetic fields (ELF and RF). Sage C and Carpenter DO (Eds.), Available online: <http://www.bioinitiative.org/table-of-contents/> (besøkt mars 19, 2018)
- [19] Sypniewska, R. K., Millenbaugh, N. J., Kiel, J. L., Blystone, R. V., Ringham, H. N., Mason, P. A., Witzmann, F. A., 2010. Protein changes in macrophages induced by plasma from rats exposed to 35 GHz millimeter waves. *Bioelectromagnetics* 3, 656-663. doi:0.1002/bem.20598.
- [20] Kalns, J., Ryan, K. L., Mason, P. A., Bruno, J. G., Gooden, R., Kiel, J. L., 2000. Oxidative stress precedes circulatory failure induced by 35-GHz microwave heating. *Shock* 13, 52-59.
- [21] Garbuz, D. G., 2017. Regulation of heat shock gene expression in response to stress. *Mol. Biol.* 51, 352-367. doi: 10.1134/S0026893317020108.
- [22] Park, H. K., Lee, J. E., Lim, J. F., Kang, B. H., 2014. Mitochondrial Hsp90s suppress calcium-mediated stress signals propagating from the mitochondria to the ER in cancer cells. *Mol. Cancer* 13 Article Number: 148 doi: 10.1186/1476-4598-13-148.
- [23] Krebs, J., Groenendyk, J., Michalek, M., 2011. Ca²⁺-signaling, alternative splicing and endoplasmic reticulum stress responses. *Neurochem. Res.* 36, 1198-1211. doi:10.1007/s11064-011-0431-4.
- [24] Pilla, A. A., 2013. Nonthermal electromagnetic fields: from first messenger to therapeutic applications. *Electromagn Biol Med* 32, 123-136. doi:10.3109/15368378.2013.776335.
- [25] Pall, M. L., 2014. Electromagnetic field activation of voltage-gated calcium channels: role in therapeutic effects. *Electromagn. Biol. Med.* 2014 Apr 8 doi:10.3109/15368378.2014.906447.
- [26] Raines JK. 1981. *Electromagnetic Field Interactions with the Human Body: Observed Effects and Theories*. Greenbelt, Maryland: National Aeronautics and Space Administration 1981; 116 p.
- [27] Goldsmith JR. 1997 Epidemiologic evidence relevant to radar (microwave) effects. *Env Health Perspect* 105(Suppl 6):1579-1587.
- [28] Hecht Karl. 2016 *Health Implications of Long-Term Exposures to Electrosmog*. Brochure 6 of A Brochure Series of the Competence Initiative for the Protection of Humanity, the Environment and Democracy. http://kompetenzinitiative.net/KIT/wpcontent/uploads/2016/07/KI_Brochure-6_K_Hecht_web.pdf (besøkt Feb. 11, 2018)
- [29] Marha K. 1966 *Biological Effects of High-Frequency Electromagnetic Fields (Translation)*. ATD Report 66-92. July 13, 1966 (ATD Work Assignment No. 78, Task 11).
- [30] Glaser ZR, PhD. 1971 *Naval Medical Research Institute Research Report*, June 1971. Bibliography of Reported Biological Phenomena ("Effects") and Clinical Manifestations Attributed to Microwave and Radio-Frequency Radiation. Report No. 2 Revised. https://scholar.google.com/scholar?q=Glaser+naval+medical+microwave+radiofrequency+1972&btnG=&hl=en&as_sdt=0%2C38 (besøkt Sept. 9, 2017)
- [31] Bise W. 1978 Low power radio-frequency and microwave effects on human electroencephalogram and behavior. *Physiol Chem Phys* 10:387-398.
- [32] Belyaev I, Dean A, Eger H, Hubmann G, Jandrisovits R, Kern M, Kundi M, Moshhammer H, Lercher P, Müller K, Oberfeld G, Ohnsorge P, Pelzmann P, Scheingraber C, Thill R. 2016 EUROPAEM EMF Guideline 2016 for the prevention, diagnosis and treatment of EMF-related health problems and illnesses. *Rev Environ Health* DOI 10.1515/reveh-2016-0011.j
- [33] Hedendahl L, Carlberg M, Hardell L. 2015 Electromagnetic hypersensitivity--an increasing challenge to the medical profession. *Rev Environ Health* 30:209-215. doi:10.1515/reveh-2015-0012.
- [34] Carpenter DO. 2015 The microwave syndrome or electro-hypersensitivity: historical background. *Rev Environ Health* 30:217-222. doi: 10.1515/reveh-2015-0016
- [34] Havas M. 2013 Radiation from wireless technology affects the blood, the heart and the autonomic nervous system. *Rev Environ Health* 82:75-84. <https://doi.org/10.1515/reveh-2013-0004>
- [35] Havas M, Marrongelle J, Pollmer, Kelley E, Rees C, Tully S. 2010 Provocation study using heart rate variability shows microwave radiation from 2.4 GHz cordless phone affects autonomic nervous system. *Eur J Oncol* 5:273-300.
- [36] Gordon, ZV. 1966 [Problems of industrial hygiene and biological effects of super high frequency electromagnetic fields.] *Medizina, Moscow* (in Russian)
- [37] Presman, AS. *Electromagnetic fields and life*. New York: Plenum Press, 1970.
- [38] Tolgskaya MS, Gordon ZV. 1973. *Pathological Effects of Radio Waves*, Translated from Russian by B Haigh. Consultants Bureau, New York/London, 146 pages.
- [39] Siebert DM, Drezner JA. 2018 Sudden cardiac arrest on the field of play: turning tragedy into a survivable event. *Neth Heart J* 26:115-119. doi: 10.1007/s12471-018-1084-6.
- [40] Pall ML. 2013 The NO/ONOO- cycle as the central cause of heart failure. *Int J Mol Sci* 14:22274-22330. doi:

- 10.3390/ijms141122274.
- [41] Liu YQ, Gao YB, Dong J, Yao BW, Zhao L, Peng RY. 2015 Pathological changes in the sinoatrial node tissues of rats caused by pulsed microwave exposure. *Biomed Environ Sci* 28:72-75. doi: 10.3967/bes2015.007.
- [42] Pritchard C, Mayers A, Baldwin D. 2013 Changing patterns of neurological mortality in the 10 major developed countries--1979-2010. *Public Health* 127:357-368. doi:10.1016/j.puhe.2012.12.018.
- [43] Pritchard C, Rosenorn-Lanng E. 2015 Neurological deaths of American adults (55-74) and the over 75's by sex compared with 20 Western countries 1989-2010: Cause for concern. *Surg Neurol Int* 2015 Jul 23;6:123. doi: 10.4103/2152-7806.161420.
- [44] Vieira RT, Caixeta L, Machado S, Silva AC, Nardi AE, Arias-Carrión O, Carta MG. 2013 Epidemiology of early-onset dementia: a review of the literature. *Clin Pract Epidemiol Ment Health* 9:88-95. doi: 10.2174/1745017901309010088.
- [45] Hallberg O, Johansson O. 2005 Alzheimer mortality—why does it increase so rapidly in sparsely populated areas? *Eur Biol Bioelectromag* 1;1-8
- [46] [Dossey L. 2014 FOMO, digital dementia, and our dangerous experiment. *Explore (NY)* 2014 Mar-Apr;10(69-73. doi: 10.1016/j.explore.2013.12.008.
- [47] Moledina S, Khoja A. 2018 Letter to the Editor: Digital Dementia-Is Smart Technology Making Us Dumb? *Ochsner J.* 2018 Spring;18(1):12.
- [48] Spitzer, Manfred. *Digitale Demenz. Wie wir uns und unsere Kinder um den Verstand bringen.* Droemer Verlag, Munich 2012.
- [49] Mattson MP. 2007 Calcium and neurodegeneration. *Aging Cell* 6:337-350. doi:10.1111/j.1474-9726.2007.00275.x
- [50] Celsi F, Pizzo P, Brini M, Leo S, Fotino C, Pinton P, Rizzuto R. 2009 Mitochondria, calcium and cell death: a deadly triad in neurodegeneration. *Biochim Biophys Acta* 1787:335-344. doi: 10.1016/j.bbabi.2009.02.021.
- [51] Carreiras MC, Mendes E, Perry MJ, Francisco AP, Marco-Contelles J. 2013 The multifactorial nature of Alzheimer's disease for developing potential therapeutics. *Curr Top Med Chem* 13:1745-1770.
- [52] Jiang DP, Li J, Zhang J, Xu SL, Kuang F, Lang HY, Wang YF, An GZ, Li JH, Guo GZ. 2013 Electromagnetic pulse exposure induces overexpression of beta amyloid protein in rats. *Arch Med Res* 44:178-184. doi: 10.1016/j.arcmed.2013.03.005.
- [53] Jiang DP, Li JH, Zhang J, Xu SL, Kuang F, Lang HY, Wang YF, An GZ, Li J, Guo GZ. 2016 Long-term electromagnetic pulse exposure induces Abeta deposition and cognitive dysfunction through oxidative stress and overexpression of APP and BACE1. *Brain Res.* 2016 Jul 1;1642:10-19. doi: 10.1016/j.brainres.2016.02.053.
- [54] Dasdag S, Akdag MZ, Kizil G, Kizil M, Cakir DU, Yokus B. 2012 Effect of 900 MHz radio frequency radiation on beta amyloid protein, protein carbonyl, and malondialdehyde in the brain. *Electromagn Biol Med.* 2012 Mar;31(1):67-74. doi:10.3109/15368378.2011.624654.
- [55] Dasdag S, Akdag MZ, Erdal ME, Erdal N, Ay OI, Ay ME, Yilmaz SG, Tasdelen B, Yegin K. 2015 Long term and excessive use of 900 MHz radiofrequency radiation alter microRNA expression in brain. *Int J Radiat Biol* 91:306-311. doi: 10.3109/09553002.2015.997896.
- [56] Arendash GW, Mori T, Dorsey M, Gonzalez R, Tajiri N, Borlongan C. 2012 Electromagnetic treatment to old Alzheimer's mice reverses β -amyloid deposition, modifies cerebral blood flow, and provides selected cognitive benefit. *PLoS One.* 2012;7(4):e35751. doi: 10.1371/journal.pone.0035751.
- [57] Arendash GW. 2016 Review of the Evidence that Transcranial Electromagnetic Treatment will be a Safe and Effective Therapeutic Against Alzheimer's Disease. *J Alzheimers Dis* 53:753-771.
- [58] Garcia AM, Sisternas A, Hoyos SP. 2008 Occupational exposure to extremely low frequency electric and magnetic fields and Alzheimer disease: a meta-analysis. *Int J Epidemiol* 37:329-340. doi: 10.1093/ije/dym295.
- [59] Hug K1, Roosli M, Rapp R. 2006 Magnetic field exposure and neurodegenerative diseases--recent epidemiological studies. *Soz Praventivmed* 51:210-220.
- [59A] No author listed. 1997 Stronger evidence for an Alzheimer's EMF connection. *Microwave News* XVII, Jan/Feb 1997, 1,6,7.
- [60] Gandhi OP, Kang G. 2001 Calculation of induced current densities for humans by magnetic fields from electronic article surveillance devices. *Phys Med Biol* 46:2759-2771.
- [61] Gandhi OP, Morgan LL, de Salles AA, Han YY, Herberman RB, Davis DL. 2012 Exposure Limits: The underestimation of absorbed cell phone radiation, especially in children. *Electromagn Biol Med* 31:34-51. doi: 10.3109/15368378.2011.622827.
- [62] Belyaev IY, Markova E, Hillert L, Malmgren LO, Persson BR. 2009 Microwaves from UMTS/GSM mobile phones induce long-lasting inhibition of 53BP1/gamma-H2AX DNA repair foci in human lymphocytes. *Bioelectromagnetics* 30:129-141. doi:10.1002/bem.20445.
- [63] Markova E, Malmgren LO, Belyaev IY. 2010 Microwaves from Mobile Phones Inhibit 53BP1 Focus Formation in Human Stem Cells More Strongly Than in Differentiated Cells: Possible Mechanistic Link to Cancer Risk. *Environ*

- Health Perspect 118:394-399. doi:10.1289/ehp.0900781
- [64] Lee SS, Kim HR, Kim MS, Park SH, Kim DW. 2014 Influence of smart phone WiFi signals on adipose-derived stem cells. *Ja J Cranofac Surg* 25:1902-1907. doi:10.1097/SCS.0000000000000939.
- [65] Czyz J, Guan K, Zeng Q, Nikolova T, Meister A, Schonborn F, Schuderer J, Kuster N, Wobus AM. 2004 High frequency electromagnetic fields (GSM signals) affect gene expression levels in tumor suppressor p53-deficient embryonic stem cells. *Bioelectromagnetic* 25:296-307. doi:10.1002/bem.10199
- [66] Xu F, Bai Q, Zhou K, Ma L, Duan J, Zhuang F, Xie C, Li W, Zou P, Zhu C. 2016 Agedependent acute interference with stem and progenitor cell proliferation in the hippocampus after exposure to 1800 MHz electromagnetic radiation. *Electromagn Biol Med* 3:1-9. doi: 10.1080/15368378.2016.
- [67] Odaci E, Bas O, Kaplan S. 2008 Effects of prenatal exposure to a 900 MHz electromagnetic field on the dentate gyrus of rats: a stereological and histopathological study. *Brain Res* 1238:224-229. doi: 10.1016/j.brainres.2008.08.013.
- [68] Uchugonova A, Isemann A, Gorjup E, Tempea G, Buckle R, Watanabe W, Konig K. 2008 Optical knock out of stem cells with extremely ultrashort femtosecond laser pulses. *J Biophotonics* 1(6):463-469. doi: 10.1002/jbio.200810047.
- [69] Wang C, Wang X, Zhou H, Dong G, Guan X, Wang L, Xu X, Wang S, Chen P, Peng R, Hu X. 2015 Effects of pulsed 2.856 GHz microwave exposure on BM-MSCs isolated from C57BL/6 mice. *PLoS One*. 2015 Feb 6;10(2):e0117550. doi:10.1371/journal.pone.0117550.
- [70] Teven CM, Greives M, Natale RB, Su Y, Luo Q, He BC, Shenaq D, He TC, Reid RR. 2012 Differentiation of osteoprogenitor cells is induced by high-frequency pulsed electromagnetic fields. *J Craniofac Surg* 23:586-593. doi:10.1097/SCS.0b013e31824cd6de.
- [71] Bhargav H, Srinivasan TM, Varambally S, Gangadhar BN, Koka P. 2015 Effect of Mobile Phone-Induced Electromagnetic Field on Brain Hemodynamics and Human Stem Cell Functioning: Possible Mechanistic Link to Cancer Risk and Early Diagnostic Value of Electronphotonic Imaging. *J Stem Cells* 10 (4): 287-294.
- [72] Redmayne M, Johansson O. 2015 Radiofrequency exposure in young and old: different sensitivities in the light of age-relevant natural differences. *Rev Environ Health* 30: 323-335. doi: 10.1515/reveh-2015-0030.
- [73] SCENIHR, 2015. Health effects of EMF – 2015 Scientific Committee on Emerging and Newly Identified Health Risks SCENIHR: opinion on potential health effects of exposure to electromagnetic fields (EMF). https://ec.europa.eu/health/scientific_committees/emerging/docs/scenihr_o_041.pdf (besøkt Sept. 7, 2017)
- [74] Speit G, Gminski R, Tauber R. 2013 Genotoxic effects of exposure to radiofrequency electromagnetic fields (RF-EMF) in HL-60 cells are not reproducible. *Mutat Res Genet Toxicol Environ Mutagen* 755: 163-166.
- [75] Schwarz C, Kratochvil E, Pilger A, Kuster N, Adlkofer F, Rudiger HW. 2008 Radiofrequency electromagnetic fields (UMTS, 1,950 MHz) induce genotoxic effects in vitro in human fibroblasts but not in lymphocytes. *Int Arch Occup Environ Health* 81: 755-767.
- [76] J. Lutz and F. Adlkofer, 2007 Objections against current limits for microwave radiation. *Proceedings of the WFMN07*, Chemnitz, Germany, pp. 119-123. http://www.mobilfunkdebatte.de/pdf/studien/Lutz_Adlkofer_WFMN07_III_A1.pdf (besøkt mars 36, 2018).
- [77] Davis D. 2010 *Disconnect: The Truth about Cell Phone Radiation, What the Industry Is Doing to Hide It, and How to Protect Your Family*. Penguin Group, New York.
- [78] Khurana VG, Teo C, Kundi M, Hardell L, Carlberg M. 2009 Cell phones and brain tumors: a review including the long-term epidemiologic data. *Surg Neurol* 72:205-214.
- [79] Desai NR, Kesari KK, Agarwal A. 2009 Pathophysiology of cell phone radiation: oxidative stress and carcinogenesis with focus on the male reproductive system. *Reproduct Biol Endocrinol* 7:114.
- [80] Makker K, Varghese A, Desai NR, Mouradi R, Agarwal A. 2009 Cell phones: modern man's nemesis? *Reprod Biomed Online* 18:148-157.
- [81] Ruediger HW. 2009 Genotoxic effects of radiofrequency electromagnetic fields. *Pathophysiology*. 16:89-102.
- [82] Phillips JL, Singh NP, Lai H. 2009 Electromagnetic fields and DNA damage. *Pathophysiology* 16:79-88.
- [83] Davanipour Z, Sobel E. 2009 Long-term exposure to magnetic fields and the risks of Alzheimer's disease and breast cancer: Further biological research. *Pathophysiology* 16:149-156.
- [84] Yakymenko I, Sidorik E. 2010 Risks of carcinogenesis from electromagnetic radiation and mobile telephony devices. *Exp Oncol* 32:729-736.
- [85] Carpenter DO. 2010 Electromagnetic fields and cancer: the cost of doing nothing. *Rev Environ Health* 25:75-80.
- [86] Giuliani L, Soffriti M (Eds). 2010 *Non-Thermal Effects And Mechanisms Of Interaction Between Electromagnetic Fields And Living Matter*, Ramazzini Institute Eur. J. Oncol. Library Volume 5, National Institute for the Study and Control of Cancer and Environmental Diseases "Bernardino Ramazzini" Bologna, Italy 2010, 400 page monograph.
- [87] Khurana, V. G., Hardell, L., Everaert, J., Bortkiewicz, A., Carlberg, M., Ahonen, M. 2010 Epidemiological evidence for a health risk from mobile phone base stations. *Int. J. Occup. Environ. Health* 16, 263-267.

- [88] Levitt, B. B., Lai, H. 2010. Biological effects from exposure to electromagnetic radiation emitted by cell tower base stations and other antenna arrays. *Environ. Rev.* 18, 369-395. doi.org/10.1139/A10-018
- [89] Kang N, Shang XJ, Huang YF. 2010 [Impact of cell phone radiation on male reproduction]. *Zhonghua Nan Ke Xue* 16:1027-1030.
- [90] Yakymenko, I., Sidorik, E., Kyrylenko, S., Chekhun, V. 2011. Long-term exposure to microwave radiation provokes cancer growth: evidences from radars and mobile communication systems. *Exp. Oncol.* 33(2), 62-70.
- [91] Yakimenko IL, Sidorik EP, Tsybulin AS. 2011 [Metabolic changes in cells under electromagnetic radiation of mobile communication systems]. *Ukr Biokhim Zh* (1999). 2011 Mar-Apr;83(2):20-28.
- [92] Gye MC, Park CJ. 2012 Effect of electromagnetic field exposure on the reproductive system. *Clin Exp Reprod Med* 39:1-9. doi.org/10.5653/cerm.2012.39.1.1
- [93] La Vignera S, Condorelli RA, Vicari E, D'Agata R, Calogero AE. 2012 Effects of the exposure to mobile phones on male reproduction: a review of the literature. *J Androl* 33:350-356.
- [94] Bioinitiative Working Group, David Carpenter and Cindy Sage (eds). 2012 Bioinitiative 2012: A rationale for biologically-based exposure standards for electromagnetic radiation. <http://www.bioinitiative.org/participants/why-we-care/>
- [95] Nazıroğlu M, Yüksel M, Köse SA, Özkaya MO. 2013 Recent reports of WiFi and mobile phone-induced radiation on oxidative stress and reproductive signaling pathways in females and males. *J Membr Biol* 246:869-875.
- [96] Ledoigt G, Belpomme D. 2013 Cancer induction molecular pathways and HF-EMF irradiation. *Adv Biol Chem* 3:177-186.
- [97] Hardell L, Carlberg M. 2013 Using the Hill viewpoints from 1965 for evaluating strengths of evidence of the risk for brain tumors associated with use of mobile and cordless phones. *Rev Environ Health* 28:97-106. doi: 10.1515/reveh-2013-0006.
- [98] Hardell L, Carlberg M, Hansson Mild K. 2013 Use of mobile phones and cordless phones is associated with increased risk for glioma and acoustic neuroma. *Pathophysiology* 2013;20(2):85-110.
- [99] Davis DL, Kesari S, Soskolne CL, Miller AB, Stein Y. 2013 Swedish review strengthens grounds for concluding that radiation from cellular and cordless phones is a probable human carcinogen. *Pathophysiology* 20:123-129.
- [100] Panagopoulos DJ, Johansson O, Carlo GL. 2015. Real versus simulated mobile phone exposures in experimental studies. *BioMed Res Int* 2015, article ID 607053, 8 pages. doi: 10.1155/2015/607053.
- [101] Meo SA, Alsubaie Y, Almubarak Z, Almutawa H, AlQasem Y, Hasanato RM. 2015 Association of Exposure to Radio-Frequency Electromagnetic Field Radiation (RF-EMFR) Generated by Mobile Phone Base Stations with Glycated Hemoglobin (HbA1c) and Risk of Type 2 Diabetes Mellitus. *Int J Environ Res Public Health* 13;12:14519-14528. doi:10.3390/ijerph121114519.
- [102] Othman, H., Ammari, M., Rtibi, K., Bensaid, N., Sakly, M., Abdelmelek, H. 2017. Postnatal development and behavior effects of in-utero exposure of rats to radiofrequency waves emitted from conventional WiFi devices. *Environ. Toxicol. Pharmacol.* 52:239-247. doi: 10.1016/j.etap.2017.04.016.
- [103] Bas O, Sönmez OF, Aslan A, İkinci A, Hancı H, Yildirim M, Kaya H, Akca M, Odacı E. 2013 Pyramidal Cell Loss in the Cornu Ammonis of 32-day-old Female Rats Following Exposure to a 900 Megahertz Electromagnetic Field During Prenatal Days 13-21. *Neuroquantology* 11: 591-599.
- [104] Kumari K, Koivisto H, Myles C, Jonne N, Matti V, Heikki T, Jukka J. 2017 Behavioural phenotypes in mice after prenatal and early postnatal exposure to intermediate frequency magnetic fields. *Environ Res* 162: 27-34
- [105] Othman H, Ammari M, Sakly M, Abdelmelek H. 2017 Effects of prenatal exposure to WIFI signal (2.45GHz) on postnatal development and behavior in rat: Influence of maternal restraint. *Behav Brain Res* 326: 291-302.
- [106] Stasinopoulou M, Fragopoulou AF, Stamatakis A, Mantziaras G, Skouroliakou K, Papassideri IS, Stylianopoulou F, Lai H, Kostomitsopoulos N, Margaritis LH. 2016 Effects of pre- and postnatal exposure to 1880-1900 MHz DECT base radiation on development in the rat. *Reprod Toxicol* 2016; 65: 248-262.
- [107] Divan HA, Kheifets L, Obel C, Olsen J. 2008 Prenatal and postnatal exposure to cell phone use and behavioral problems in children. *Epidemiology* 19:523-529. doi:10.1097/EDE.0b013e318175dd47.
- [108] Divan HA, Kheifets L, Obel C, Olsen J. 2012 Cell phone use and behavioural problems in young children. *J Epidemiol Community Health*. 2012 Jun;66(6):524-9. doi: 10.1136/jech.2010.115402.
- [109] Kabir ZD, Martínez-Rivera A, Rajadhyaksha AM. 2017 From Gene to Behavior: L Type Calcium Channel Mechanisms Underlying Neuropsychiatric Symptoms. *Neurotherapeutics*. 2017 Jul;14(3):588-613. doi: 10.1007/s13311-017-0532-0.
- [110] Foster KR, Moulder JE. 2013 WiFi and health: review of current status of research. *Health Phys* 105:561-565. doi: 10.1097/HP.0b013e31829b49bb.
- [111] Diamond Jared. 2005 Collapse: How Societies Choose to Fail or Succeed. Viking Group, New York.
- [112] NCRP Report No. 86. 1986 Biological Effects and Exposure Criteria for Radiofrequency Electromagnetic Fields. Recommendations of the National Council on Radiation Protection and Measurements. 400 pp. Bethesda MD

20814

- [113] Motorala, Microwaves and DNA Breaks: "War-Gaming" the Lai-Singh Experiments. Dec. 13, 1994. Reprinted in Microwave News January/February 1997 <https://www.rfsafe.com/wpcontent/uploads/2014/06/cell-phone-radiation-war-gamingmemo.pdf> (besøkt april 4, 2018).
- [114] WTR and betrayal of the public trust. Microwave News, mars 2005. <http://microwavenews.com/docs/MWN.March-05.pdf> (besøkt april 4, 2018)
- [115] Wakeup Call Cover Story. Rob Harrill University of Washington Alumni News, mars 2005. <http://www.washington.edu/alumni/columns/march05/wakeupcall01.html> (besøkt april 4, 2018)
- [116] Schneider, Scott. 2008 Book Review of "Doubt is Their Product: How Industry's Assault on Science Threatens Your Health." By David Michaels. <https://www.lhsfna.org/index.cfm/lifelines/june-2008/book-review-doubt-is-theirproduct/> (besøkt april 4, 2018).
- [117] Intervju med dr. Dietrich Klinghardt ved dr. Joe Mercola, desember 28, 2017. https://idocslide.com/the-philosophy-of-money.html?utm_source=interview-klinghardt (besøkt april 6, 2018). Merknad: Dette intervjuet fins også på YouTube.
- [118] <http://www.newsweek.com/why-does-vladimir-putin-avoid-smartphones-801406> (besøkt april 9, 2018).
- [119] Goldberg RB. 1993 The cellular phone controversy: real or contrived? EMF Health Report 1(1): 1993. EPI1793
- [120] Berezow A, Bloom A. 2017 Recommendation to limit Md. School WiFi based on 'junk science'. Baltimore Sun op-ed piece, mars 12. <http://www.baltimoresun.com/news/opinion/oped/bs-ed-wifi-school-20170312-story.html> (besøkt juni 17, 2017).
- [121] NCI, 2016 National Cancer Institute Statement on Electromagnetic Fields and Cancer, May 2016. <https://www.cancer.gov/aboutcancer/causesprevention/risk/radiation/electromagnetic-fields-fact-sheet> (besøkt Sept. 7, 2017)
- [122] Wyde M, Cesta M, Blystone C, et al. 2016 Report of Partial findings from the National Toxicology Program Carcinogenesis Studies of Cell Phone Radiofrequency Radiation in Hsd: Sprague Dawley® SD rats (Whole Body Exposure). bioRxiv doi.org/10.1101/055699
- [123] Merritt, JH, Chamness AF, Allen SJ. 1978 Studies on blood-brain barrier permeability after microwave-radiation. Rad Environ Biophys 15:367-377.
- [124] Ziemann C, Brockmeyer H, Reddy SB, Vijayalaxmi, Prihoda TJ, Kuster N, Tillmann T, Dasenbrock C. 2009 Absence of genotoxic potential of 902 MHz (GSM) and 1747 MHz (DCS) wireless communication signals: In vivo two-year bioassay in B6C3F1 mice. Int J Radiat Biol 85:454-464. doi: 10.1080/09553000902818907.
- [125] Dr. George L. Carlo Letter To AT&T Chairman on Cell Phone Radiation, October 7, 1999. <https://www.rfsafe.com/dr-george-l-carlo-letter-to-att-chairman-on-cell-phoneradiation/> (besøkt april 8, 2018).
- [126] Carlo, George and Schram, Martin. 2001 Cell Phones: Invisible Hazards in the Wireless Age: An Insider's Alarming Discoveries about Cancer and Genetic Damage. Carroll and Graf, New York.
- [127] Alster, Norm. 2015 Captured Agency: How the Communications Commission Is Dominated by the Industry It Presumably Regulates. Edmund J. Safra Institute for Ethics, Harvard University, Cambridge, MA, USA
- [128] FCC Federal Communication RF Safety FAQ. No date given <https://www.fcc.gov/engineering-technology/electromagnetic-compatibilitydivision/radiofrequency-safety/faq/rf-safety#top>
- [129] FDA Letter of Intent for Collaboration with the CTIA. October 18, 1999. <https://www.rfsafe.com/fda-letter-intent-collaboration-ctia/> (besøkt april 14, 2018).
- [130] Cooperative Research and Development Agreement (CRADA). Updated on Dec. 4, 2017 <https://www.fda.gov/RadiationEmittingProducts/RadiationEmittingProductsandProcedures/HomeBusinessandEntertainment/CelIPhones/ucm116340.htm>
- [131] fda.gov site Cell Phones > Current Research Results. Udatert. <https://www.fda.gov/RadiationEmittingProducts/RadiationEmittingProductsandProcedures/HomeBusinessandEntertainment/CelIPhones/ucm116335.htm>
- [132] Samsung Health and Safety and Warrantee Guide. 2015 https://www.samsung.com/us/Legal/PHONE-HS_GUIDE_English.pdf (besøkt april 15, 2018)
- [133] Samsung Gear S Black (AT&T) sist oppdatert 17. juli, 1017. <https://www.samsung.com/us/support/service/warranty/SM-R750AZKAATT> (besøkt april 15, 2018).
- [134] 1993 FDA Memo: Data "Strongly Suggest" Microwaves Can Promote Cancer. Jan/Feb 1993, p. 1, 5. <https://pdfs.semanticscholar.org/776f/b8ea63bd5c3c32699e90301af123eea6c6c7.pdf> (besøkt Apr 15, 2018)
- [135] Hamburg MA, Sharfstein JM. 2009 The FDA as a public health agency. N Engl J Med 360:2493-2495. doi: 10.1056/NEJMp0903764
- [136] Alekseev SI, Ziskin MC. 1999 Effects of millimeter waves on ionic currents of Lymnaea neurons. Bioelectromagnetics 20:24-33.
- [137] Hässig M, Jud F, Naegeli H, Kupper J, Spiess BM. 2009 Prevalence of nuclear cataract in Swiss veal calves and its

- possible association with mobile telephone antenna base stations. *Schweiz Arch Tierheilkd* 151:471-478.
- [138] Hässig M, Jud F, Spiess B. 2012 [Increased occurrence of nuclear cataract in the calf after erection of a mobile phone base station]. *Schweiz Arch Tierheilkd* 154:82-86.
- [139] Lu M, Ueno S. 2013 Calculating the induced electromagnetic fields in real human heads by deep transcranial magnetic stimulation. 35th Annual International Conference of the IEEE Engineering in Medicine and Biology Society, Book Series. Osaka Japan, pp. 795-798.

Litteraturlisten til Advokat Christian F. Jenssens RESPONSUM (sidene 551 - 560)

- Agarwal A. et al. 2009, Effects of radiofrequency electromagnetic waves (RF-EMW) from cellular phones on human ejaculated semen: an in vitro pilot study, <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0015028208033566>
- Aitken R.J. et al. 2005, Impact of radio frequency electromagnetic radiation on DNA integrity in the male germline. Fulltext & PDF: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/j.1365-2605.2005.00531.x>
- Avendano C. et al. 2011, Use of laptop computers connected to internet through Wi-Fi decreases human sperm motility and increases sperm DNA fragmentation, Fulltext & PDF: [https://www.fertstert.org/article/S0015-0282\(11\)02678-1/fulltext](https://www.fertstert.org/article/S0015-0282(11)02678-1/fulltext)
- Behari J. et al. 2006, Single strand DNA breaks in rat brain cells exposed to microwave radiation <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0027510705005361>
- Belyaev I.Y. et al. 2009, Microwaves from UMTS/GSM mobile phones induce long-lasting inhibition of 53BP1/γ-H2AX DNA repair foci in human lymphocytes <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1002/bem.20445>
- Blank M. et al. 2011, DNA is a fractal antenna in electromagnetic fields <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.3109/09553002.2011.538130>
- Burlaka A. et al. 2013, Overproduction of free radical species in embryonal cells exposed to low intensity radiofrequency radiation, Fulltext & PDF: <http://exp-oncology.com.ua/article/6079>
- Busljeta I. et al. 2004, Erythropoietic changes in rats after 2.45 GJz nonthermal irradiation. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/15729835>
- Cam ST et al. 2011, Single-strand DNA breaks in human hair root cells exposed to mobile phone radiation <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.3109/09553002.2012.666005>
- Campisi A. et al. 2010, Reactive oxygen species levels and DNA fragmentation on astrocytes in primary culture after acute exposure to low intensity microwave electromagnetic field <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S030439401000176X>
- d'Ambrosio G et al. 2002, Cytogenetic damage in human lymphocytes following GMSK phase modulated microwave exposure, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/11793401>
- De Luliis G.N. et al. 2009, Mobile Phone Radiation Induces Reactive Oxygen Species Production and DNA Damage in Human Spermatozoa In Vitro, Fulltext & PDF: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2714176/>
- Diem E. et al. 2005, Non-thermal DNA breakage by mobile-phone radiation (1800 MHz) in human fibroblasts and in transformed GFSH-R17 rat granulosa cells in vitro. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S1383571805000896>
- D'Silva M.H. et al. 2017, Effect of Radiofrequency Radiation Emitted from 2G and 3G Cell Phone on Developing Liver of Chick Embryo – A Comparative Study, Fulltext og PDF: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5583901/>
- Fucić A. et al. 1992, X-rays, microwaves and vinyl chloride monomer: their clastogenic and aneugenic activity, using the micronucleus assay on human lymphocytes. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/0165799292901333>
- Gajski G. et al. 2009, Radioprotective effects of honeybee venom (*Apis mellifera*) against 915-MHz microwave radiation-induced DNA damage in wistar rat lymphocytes: in vitro study. <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1091581809335051>
- Gandhi G. et al. 2005, Cytogenetic Damage in Mobile Phone Users: Preliminary Data. <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/09723757.2005.11885936> PDF: <http://www.krepublishers.com/02-Journals/IJHG/IJHG-05-0-000-000-2005-Web/IJHG-05-4-225-288-2005-Abst-PDF/IJHG-05-4-259-265-2005-210-Gandhi-G/IJHG-05-4-259-265-2005-210-Gandhi-G.pdf>
- Gandhi G. et al. 2015, A cross-sectional case control study on genetic damage in individuals residing in the vicinity of a mobile phone base station. <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.3109/15368378.2014.933349>
- Garaj-Vrhovac V et al. 1992, The correlation between the frequency of micronuclei and specific chromosome aberrations in human lymphocytes exposed to microwave radiation in vitro. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/0165799292900064>

- Gorpinchenko I. et al. 2014, The influence of direct mobile phone radiation on sperm quality. Fulltext & PDF: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4074720/>
- Guler G et al. 2012, The effect of radiofrequency radiation on DNA and lipid damage in female and male infant rabbits. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.3109/09553002.2012.646349>
- Gursatej A.G. 2005, Genetic damage in mobile phone users: some preliminary findings. <https://tspace.library.utoronto.ca/handle/1807/5943> PDF: <https://tspace.library.utoronto.ca/bitstream/1807/5943/1/hg05022.pdf>
- Karaca E. et al. 2011, The genotoxic effect of radiofrequency waves on mouse brain <https://link.springer.com/article/10.1007%2Fs11060-011-0644-z>
- Kesari K.K. et al. 2013, Effect of 3G cell phone exposure with computer controlled 2-D stepper motor on non-thermal activation of the hsp27/p38MAPK stress pathway in rat brain. <https://link.springer.com/article/10.1007%2Fs12013-013-9715-4>
- Kumar S. et al. 2014, Effect of electromagnetic irradiation produced by 3G mobile phone on male rat reproductive system in a simulated scenario. <http://nopr.niscair.res.in/bitstream/123456789/29335/1/IJEB%2052%289%29%20890-897.pdf>
- Liu C. et al. 2013, Mobile phone radiation induces mode-dependent DNA damage in a mouse spermatocyte-derived cell line: a protective role of melatonin. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/23952262>
- Lu Y. et al. 2012, Reactive Oxygen Species Formation and Apoptosis in Human Peripheral Blood Mononuclear Cell Induced by 900 MHz Mobile Phone Radiation Fulltext & PDF: <https://www.hindawi.com/journals/omcl/2012/740280/>
- Markova E. et al. 2010, Microwaves from Mobile Phones Inhibit 53BP1 Focus Formation in Human Stem Cells More Strongly Than in Differentiated Cells: Possible Mechanistic Link to Cancer Risk Fulltext & PDF: <https://ehp.niehs.nih.gov/doi/abs/10.1289/ehp.0900781>
- Megha K. et al. 2015, Low intensity microwave radiation induced oxidative stress, inflammatory response and DNA damage in rat brain. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0161813X15300097>
- Panagopoulos D.J. 2007, Cell death induced by GSM 900-MHz and DCS 1800-MHz mobile telephony radiation. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S1383571806003202>
- Pandey N. et al. 2016 Radiofrequency radiation (900 MHz)-induced DNA damage and cell cycle arrest in testicular germ cells in swiss albino mice <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0748233716671206>
- Phillips JL et al. 2009, Electromagnetic fields and DNA damage Fulltext & PDF: [https://www.pathophysiologyjournal.com/article/S0928-4680\(09\)00014-5/fulltext](https://www.pathophysiologyjournal.com/article/S0928-4680(09)00014-5/fulltext)
- Salford L et al. 2003, Nerve cell damage in mammalian brain after exposure to microwaves from GSM mobile phones Fulltext & PDF: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1241519/>
- Schwarz C. 2008, Radiofrequency electromagnetic fields (UMTS, 1,950 MHz) induce genotoxic effects in vitro in human fibroblasts but not in lymphocytes. <https://link.springer.com/article/10.1007%2Fs00420-008-0305-5>
- Semra T.C. et al. 2012, Single-strand DNA breaks in human hair root cells exposed to mobile phone radiation <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.3109/09553002.2012.666005>
- Tice R.R. et al. 2002, Genotoxicity of radiofrequency signals. I. Investigation of DNA damage and micronuclei induction in cultured human blood cells. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1002/bem.104>
- Trosic I et al. 2011, Effect of electromagnetic radiofrequency radiation on the rats' brain, liver and kidney cells measured by comet assay https://www.researchgate.net/publication/221683991_Effect_of_Electromagnetic_Radiofrequency_Radiation_on_the_Rats'_Brain_Liver_and_Kidney_Cells_Measured_by_Comet_Assay
- Verschaeve L. 2009, Genetic damage in subjects exposed to radiofrequency radiation <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1383574208001415>
- Xu S. et al. 2010, Exposure to 1800 MHz radiofrequency radiation induces oxidative damage to mitochondrial DNA in primary cultured neurons. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0006899309022999>
- Yakymenko I. et al, 2010, Risks of carcinogenesis from electromagnetic radiation of mobile telephony devices. Fulltext & PDF: https://www.researchgate.net/publication/45538585_Risks_of_carcinogenesis_from_electromagnetic_radiation_of_mobile_telephony_devices
- Zalata A. et al. 2015 , In vitro effect of cell phone radiation on motility, DNA fragmentation and clusterin gene expression in human sperm. Fulltext & PDF: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4410031/>
- Zothansiamia et al. 2017, Impact of radiofrequency radiation on DNA damage and antioxidants in peripheral blood lymphocytes of humans residing in the vicinity of mobile phone base stations <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/15368378.2017.1350584>
- Zotti-Martelli L. et al. 2005, Individual responsiveness to induction of micronuclei in human lymphocytes after

exposure in vitro to 1800-MHz microwave radiation.

<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S138357180500032X>

Bokas litteraturliste (sidene 581 - 590)

- Adey WR. 1980. «Frequency and power windowing in tissue interactions with weak electromagnetic fields.», Proc IEEE 68, 119-125.
- Alexander, Jan, m.fl., 2012. «Svake høyfrekvente elektromagnetiske felt – en vurdering av helserisiko og forvaltningspraksis», FHI-rapport 2012:3, Folkehelseinstituttet, 2012, https://www.fhi.no/globalassets/2012-3_mobilstraling
- Alster, N., 2015. «Captured Agency, How the Federal Communications Commission Is Dominated by the Industries It Presumably Regulates», Edmond J. Safra Center for Ethics, Harvard University, 2015, http://ethics.harvard.edu/files/center-forethics/files/capturedagency_alster.pdf
- Baliatsas, Christos, Irene Van Kamp, Erik Lebret & G James Rubin 2012. «Idiopathic environmental intolerance attributed to electromagnetic fields (IEI-EMF): A systematic review of identifying criteria», BMC Public Health volume 12, Article number: 643 (2012)
- Bandara, P., og Carpenter, D. O. 2018. «Planetary electromagnetic pollution: it is time to assess its impact», The Lancet, vol.2:12, e512-e514 [https://www.thelancet.com/journals/lanplh/article/PIIS2542-5196\(18\)30221-3/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lanplh/article/PIIS2542-5196(18)30221-3/fulltext)
- Baubiologie Maes & Institut für Baubiologie + Nachlassigkeit: Baubiologische Richtwerte für Schlafbereiche, Ergänzung zum Standard der baubiologischen Messtechnik SBM-2015, <https://www.baubiologie.de/downloads/richtwerte-schlafbereiche-15.pdf>
- Baumer, Hans og Walter Sönning, 2002. «Das natürliche Impuls-Frequenzspektrum der Atmosphäre (CD-Sferics a.t.B.) und seine biologische Wirksamkeit», 2002 (47 sider, upublisert), <https://einarflydal.com/wpcontent/uploads/2017/03/baumersc3b6nning-das-natc3b6rliche-impulsfrequenzspektrum-der-atmosphc3a4re2002.pdf>
- Beaubois, Élisabeth, Sebastien Girard, Sebastien Lallechere, Eric Davies, Françoise Paladian, Pierre Bonnet, Gerard Ledoigt og Alain Vian (2007). «Intercellular communication in plants: evidence for two rapidly transmitted systemic signals generated in response to electromagnetic field stimulation in tomato», Plant, Cell and Environment (2007) 30, 834–844, doi: 10.1111/j.1365-3040.2007.01669.x
- Beck, Ulrich. 2009. World at Risk. Cambridge: Polity Press
- Belpomme, Dominique, Christine Campagnac og Philippe Irigara, 2015. «Reliable disease biomarkers characterizing and identifying electrohypersensitivity and multiple chemical sensitivity as two etiopathogenic aspects of a unique pathological disorder», Reviews on Environmental Health, Volume 30, Issue 4, DOI: <https://doi.org/10.1515/reveh-2015-0027>
- Belyaev, I., 2005. «Non-thermal biological effects of microwaves», Microwave Rev. 11, 13-29.
- Belyaev IY, Markovà E, Hillert L, Malmgren LO, Persson BR. 2009. «Microwaves from MTS/GSM mobile phones induce longlasting inhibition of 53BP1/gamma-H2AX DNA repair foci in human lymphocytes.», Bioelectromagnetics 30:129-141. doi: 10.1002/bem.20445;
- Belyaev, IY, 2010. «Dependence of non-thermal effects of microwaves on physical and biological parameters.», Eur J Oncol Library 5: 187-217. Se sidene 202 og 203.
- Belyaev, I., 2015. «Biophysical mechanisms for nonthermal microwave effects», In: Markov M.S. (Ed), Electromagnetic Fields in Biology and Medicine, CRC Press, New York, pp 49-67.
- Belyaev, Igor, Dean, Amy, Eger, Horst, Hubmann, Gerhard, Jandrisovits, Reinhold, Kern, Markus, Kundi, Michael, Moshammer, Hanns, Lercher, PPiero, Müller, KKurt, Oberfeld, Gerd, Ohnsorge, Peter, Pelzmann, Peter, Scheingraber, Claus, og Thill, Roby, 2016. «EUROPAEM EMF Guideline 2016 for the prevention, diagnosis and treatment of EMF-related health problems and illnesses», DOI 10.1515/reveh-2016-0011. <https://www.degruyter.com/view/j/reveh.2016.31.issue-3/reveh-2016-0011/reveh-2016-0011.xml?rskey=BFhFOQ&result=1> Dansk versjon: «EUROPAEM EMF-retningslinjer 2016 for forebyggelse, diagnosticering og behandling af EMF-relaterede helbredsproblemer og sygdomme.» Dansk versjon kan lastes ned fra: <https://einarflydal.com> eller hentes her: <http://www.ehsf.dk/> under Professionel / Leger
- Bevington, Michael: Electromagnetic sensitivity and electromagnetic hypersensitivity - A summary, Capability Books, 2013
- Bevington, Michael: Selected Studies On Electrosensitivity (ES) and Electromagnetic Hyper-Sensitivity (EHS), 4th edition (March 26th 2018), <http://www.es-uk.info/wp-content/uploads/2018/05/Selected%20ES%20and%20EHS%20studies.pdf>
- Blackman CF, Kinney LS, House DE, Joines WT. 1989. «Multiple power density windows and their possible origin.»,

Bioelectromagnetics 10:115-128.

Brodeur, Paul, 1977. «The Zapping of America», Norton & Co, N.Y., 1977

Burlaka, I., O. Tsybulin, E. Sidorik, S. Lukin, V. Polishuk, S. Tsehmistrenko, I. Yakymenko, 2013. «Overproduction of free radical species in embryonal cells exposed to low intensity radiofrequency radiation», *Exp Oncol* 2013, 35, 3, 219–225

Cammaerts, Marie-Claire, Philippe De Doncker, Xavier Patris, François Bellens, Zoheir Rachidi og David Cammaerts, 2012. «GSM 900 MHz radiation inhibits ants' association between food sites and encountered cues», *Electromagnetic Biology and Medicine*, Volume 31, 2012 – Issue 2, pages 151-165, <http://www.tandfonline.com/doi/full/10.3109/15368378.2011.624661>

Cammaerts, Marie-Claire og Olle Johansson 2013. «Ants can be used as bio-indicators to reveal biological effects of electromagnetic waves from some wireless apparatus», *Electromagn Biol Med*, Early Online: 1–7, 2013, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/23977878>

Carlo, G. og Schram, M. 2001. «Cell Phones Invisible Hazards in the Wireless Age». N.Y., ISBN 0-7867-0960-X

Carlo, G., 2007. «The Latest Reassurance Ruse About Cell Phones and Cancer», *J. Aust. Coll. Nutr. & Env. Med.* Vol. 26 No.1 (April 2007) For omtale og George Carlos artikkel i norsk oversettelse: Flydal, E: Norsk helsevern basert på amerikansk-dansk svindel, bloggpost 20.12.2014 <https://einarflydal.com/2014/12/20/norsk-helsevern-basert-pa-amerikansk-dansk-svindel/>

Carpenter D O, 2015. «The microwave syndrome or electro-hypersensitivity: historical background», *Rev Environ Health*. 2015;30(4):217-22. doi: 10.1515/reveh-2015-0016

Cherry, Neil, 2000. «Criticism of the proposal to adopt the icnirp guidelines for cellsites in new zealand - ICNIRP guideline critique», *Lincoln University*, 10/2/99

Cherry, Neil, 2002. «Criticism of the Health Assessment in the ICNIRP Guidelines for Radiofrequency and Microwave Radiation (100 kHz - 300 GHz)», Dr Neil Cherry Associate Professor of Environmental Health 21st September 2002

Conway, Erik M. og Naomi Oreskes, 2012. «Merchants of Doubt: How a Handful of Scientists Obscured the Truth on Issues from Tobacco Smoke to Global Warming», 2012, ISBN 978-1-59691-610-4

Ćosić, Irena, Pirogova Elena, Vojisavljević Vuk, Fang Qiang, 2006. «Electromagnetic Properties of Biomolecules», *FME Transactions* 2006, vol. 34, iss. 2, pp. 71-80 Link: <http://scindeks.ceon.rs/article.aspx?artid=1450-82300602071C&lang=en>

Davis, Devra Lee, et. al., 2013. «Erroneous Comments Submitted to the FCC on Proposed Cellphone Radiation Standards and Testing by CTIA – The Wireless Association», September 3, 2013, Before the Federal Communications Commission, Washington, D.C. 20554, November 18, 2013, <http://ehtrust.org/wp-content/uploads/2013/11/FCC.pdf>

Deisler, Paul F. Og Jr. Richard C. Schwing, 2000. «History Of The Society For Risk Analysis Through The Year 2000», <http://sra.org/sites/default/files/pdf/history/SRA20YearHistory.pdf>

DSA 2019. Svar på forespørsel om virksomhetsrevisjon, brev fra DSA til adv. Schødt v/ Matre ang revisjon av DSA, j.nr. 19/00144-10, 22. aug. 2019, https://einarflydal.com/wp-content/uploads/2019/09/2019-08-22-Brev-fra-DSA-til-adv-Schjodt-vedr-Revisjon-og-nytt-Samarb.forum_.pdf

EMF-Consult: «EMF-beskyttelse – Elektromagnetiske felt og stråling, Hva bør du vite, og hva kan du gjøre?», www.emf-consult.no

Ergo, Thomas, 2012. «Eksperimentet, Gro Harlem Brunland sa hun ble syk av mobilen. Ti år etter kriger forskerne om sannheten. Hva om hun hadde rett? Er vi alle prøvekaniner?», artikkel i PLOT nr.7 Omtale her: <http://www.folkets-stralevern.no/nyheter/lop-og-kjop-magasinet-plot/> Artikkelen er oversatt til engelsk og godkjent av sjefsredaktøren i PLOT: «The Laughing stock - and the pursuit of Gro», Full tekst: https://www.mast-victims.org/resources/docs/The-Laughing-stock-and-pursuit-of-Gro_Plot-issue7.pdf

Firstenberg, Arthur, 2018a. «Den Usynlige Regnbuen», oversatt av Einar Flydal, ISBN 978-82-93187-43-1 <https://www.z-forlag.no/produkt/den-usynlige-regnbuen/>

Firstenberg, Arthur, 2018b. «NTP analysis – Part II: design flaws and conclusions», notat, 20.04.2018, <http://www.cellphonetaskforce.org/wp-content/uploads/2018/04/NTPanalysis-Part-II.pdf>

FHI, 2012. «Svake høyfrekvente elektromagnetiske felt – en vurdering av helserisiko og forvaltningspraksis», FHI-rapport 2012:3, Folkehelseinstituttet, 2012, https://www.fhi.no/globalassets/2012-3_mobilstraling

Flydal, Einar, 20151015. «På overraskelsesbesøk hos ICNIRP», bloggpost, 15/10/2015, <https://einarflydal.com/2015/10/15/pa-overraskelsesbesok-hos-icnirp/>

Flydal, Einar 20160820. «Lokale maktmidler når sentrale myndigheter svikter i strålesakene», bloggpost, 20/08/2016, <https://einarflydal.com/2016/08/20/lokale-maktmidler-nar-sentrale-myndigheter-svikter-i-stralesakene/>

Flydal, Einar, 2018. «Målerne, forskningen, grenseverdiene og strålevernet», Vedlegg i (Grimstad 2018)

Forvaltning av saker knyttet til stråling/elektromagnetiske felt fra mobiltelefoner og andre innretninger for elektronisk kommunikasjon, j.nr. 08/5590-, Helse- og omsorgsdepartementet, 21.05.2013

- Foster, Susan D., 2014. «WHO Knew: The Elephant in the Room», <https://betweenrockandhardplace.files.wordpress.com/2014/02/who-knew-the-elephant-in-the-room.pdf>
- Glomsrød, Solveig og Solheim, Ida, 2012. «Helsevirkninger av elektromagnetiske felt», http://www.felo.no/fileadmin/red/Rapporter/Helsevirkninger_av_elektromagnetiske_felt-_felo_content_download_4761_36728_file_Helsevirkninger_av_elektromagnetiske_felt.pdf.pdf
- Grimstad, Advokatfirmaet Erlig Grimstad AS og Einar Flydal, 2018. «Smartmålerne, jussen og helsa», Z-forlag, 2018, ISBN 978-82-93187-43-1 <https://www.z-forlag.no/produkt/smartmalerne-jussen-og-helsa/> Kan lastes ned fra <https://einarflydal.com/nedlastinger/>
- Granlund-Lind, Rigmor & Lind, John, 2002. «Svart på vitt, Röster och vittnesmål om elöverkänslighet.», Sala 2002. 224 s. Engelsk utgave: Granlund-Lind, Rigmor & Lind, John: «Black on White.Voices and Witnesses about Electrohypersensitivity. The Swedish experience. 2005», Mimers Brunn Kunskapsförlaget. (Engelsk utgave kan lastes ned fra <http://einarflydal.com>)
- Hallberg, Örjan, og Oberfeld, Gerd, 2006. «Letter to the Editor: Will We All Become Electrosensitive?», Electromagnetic Biology and Medicine, 25: 189–191, 2006
- Hardell L, Carlberg M, Hansson Mild K., 2011. Re-analysis of risk for glioma in relation to mobile telephone use: comparison with the results of the Interphone international case-control study., Int J Epidemiol. 2011 Aug;40(4):1126-8. doi: 10.1093/ije/dyq246.
- Hardell, Lennart, 2017. «World Health Organization, radiofrequency radiation and health - a hard nut to crack», Review, International Journal Of Oncology 51: 405-413, 2017, DOI: 10.3892/ijo.2017.4046
- Hecht, Karl, 2015. «Ist die Unterteilung in ionisierende und nichtionisierende Strahlung noch aktuell?», Kompetenzinitiative zum Schutz von Mensch, Umwelt und Demokratie e.V., 2015
- Hecht, Karl, 2016. «Health implications of longterm exposure to electrosmog», Competence Initiative for the Protection of Humanity, the Environment and Democracy e.V.2016, http://kompetenzinitiative.net/KIT/wpcontent/uploads/2016/07/KI_Brochure-6_K_Hecht_web.pdf
- Hecht, Karl, 2018. «Die Wirkung der 10-Hz-Pulsation der elektromagnetischen Strahlungen von WLAN auf den Menschen», brennpunkt Ausgabe Mai 2018, Diagnose:funk, omtalt i bloggpost 11.04.2019, <https://einarflydal.com/2019/04/11/sovnpoblemer-din-wifi-ruters-10-hz-signal-kan-vaere-arsaken-forklarar-romfartsmedisiner/>
- Hill, Austin Bradford, 1965. «The environment and disease: association or causation», Proc R Soc Med 1965;58:295-300
- Horsevad, Kim, 2015. «Kortlægning af Bioreaktivitet for Mikrobølger i nontermiske Intensiteter», Saxo, 2015, kan bestilles fra AkademiKA eller lastes ned her: https://helbredssikker-telekommunikation.dk/sites/default/files/Kortlaegning_af_Bioreaktivitet_ved_Mikroboelger_i_non-termiske_Intensiteter%e2%80%942015.pdf
- IARC 2019. «Advisory Group recommendations on priorities for the IARC Monographs», The Lancet Oncology, Published: April 17, 2019 DOI: [https://doi.org/10.1016/S1470-2045\(19\)30246-3](https://doi.org/10.1016/S1470-2045(19)30246-3)
- ICNIRP, 1998. «ICNIRP Guidelines For Limiting Exposure To Time-Varying Electric, Magnetic And Electromagnetic Fields (UP To 300 Ghz)», Health Physics 74 (4):494-522; 1998, <https://www.icnirp.org/cms/upload/publications/ICNIRPemfgdl.pdf>
- ICNIRP, 2002. «Statement - General Approach To Protection Against Non-Ionizing Radiation Protection», <https://www.icnirp.org/cms/upload/publications/ICNIRPphilosophy.pdf>
- IEEE 2005. IEEE C95.1 2005 «IEEE Standard for Safety Levels with Respect to Human Exposure to Radio Frequency Electromagnetic Fields, 3 kHz to 300 GHz», <http://emfguide.itu.int/pdfs/C95.1-2005.pdf>
- Investigate Europe. Mobile phones and health: is 5G being rolled out too fast?, Computer Weekly, 24 Apr 2019, <https://www.computerweekly.com/feature/Mobile-phones-and-health-is-5G-being-rolled-out-too-fast>
- Irigaray, P., D. Caccamo og D. Belpomme, 2018. «Oxidative stress in electrohypersensitivity self-reporting patients: results of a prospective in vivo investigation with comprehensive molecular analysis», Int. J. Mol. Med. 42 (2018) 1885–1898
- Jacobsen, Eva Theilgaard 2014. Danmark Sundhedsstyrelsen misinformerer Folketinget om elektromagnetiske felters helbredsskadelighed, Rapport, notat, 2014
- Jacobsen, Eva Theilgaard og Susanne Bølling 2013: Foretræde d. 19. marts 2013: Den tiltagende forværring af befolkningens sundhedstilstand med fokus på neurologiske/neuropsykologiske skader som følge af elektromagnetisk stråling, notat lagt frem for Sundheds- og Forebyggelsesudvalget 2012-13, SUU Alm.del Bilag 194, <http://www.ehsf.dk/dokumenter/FolketingetsSundhedsOgForebyggelsesudvalg19-3-13.pdf>
- Jensen, Christian F., 2019. «RESPONSUM om hvorvidt det vil være i strid med menneske- og miljøretlige regler at etablere 5G-systemet i Danmark», 2019, Christian F. Jensen Advokatfirma, Bonnor Advokater, Holte, Danmark
- Kane, Robert C., 2001. «Cellular Telephone Russian Roulette A Historical and Scientific Perspective», Vantage Press,

- N.Y., 2001, ISBN 10: 0533136733 ISBN 13: 9780533136735
- Klein, Simon, Amélie Cabirou Jean-Marc Devaud Andrew B. Barron Mathieu Lihoreau, 2017. «Why Bees Are So Vulnerable to Environmental Stressors», *Trends in Ecology & Evolution*, Volume 32, Issue 4, April 2017, pp 268-278
- Kositsky, Nikolai Nikolaevich, Aljona Igorevna Nizhelska og Grigory Vasilievich Ponezha. 2001. «Influence of High-frequency Electromagnetic Radiation at Non-thermal Intensities on the Human Body», *No Place To Hide – Newsletter of the Cellular Phone Taskforce Inc.*, Volume 3, Number 1 – Supplement, 33 pp.
- Kristiansen, Nina: Neste år rulles 5G ut i Norge. Nei, det er ikke farlig, *Aftenpostens Uviten-spalte*, 28.5.2019, <https://www.aftenposten.no/viten/i/MRdVjK/Neste-ar-rulles-5G-ut-i-Norge-Nei-det-er-ikke-farlig--Nina-Kristiansen>
- Kundi, Michael, Hutter, H-P., 2009. «Mobile phone base stations—Effects on wellbeing and health», *Pathophysiology* 16 (2009) 123–135
- Kåss, I W og Halmøy, Sissel, 2018. «Skadevirkninger av stråling fra trådløs teknologi og annen EMF er godt dokumentert» – Kildesamling: Forskning og advarsler fra fagfeltet, *Folkets strålevern*, 25.05.2018. Kan lastes ned fra https://einarflydal.com/?smd_process_download=1&download_id=32840
- Lear, Richard, 2017. «A New Era of Chronic Disease in America and what's behind it», August 2017, ResearchGate, <https://www.researchgate.net/publication/319288113>
- Lear, Richard, udatert, «The Root Cause in the dramatic rise of Chronic Disease», utkast, udatert, <https://app.box.com/s/iyjuzrxtkx3gpblu4vmt0wjrgsxykuzc>, her sitert fra Flydal, E: Elektromagnetisk stråling – gambler vi med våre barns helse?, i Briseid, Ole (red.): *Kritiske blikk på skolen*, Z-forlag, 2018
- Lebedeva, Natalia N., 2000. «Reactions of the central nervous system to peripheral effects of low-intensity EHF emissions», *Institute of Higher Nervous Activity and Neurophysiology of the USSR Academy of Sciences*, Approved for release 2000/08/10: CIA-RDP96-00792R000100070001-9 Oversatt fra russisk av CIA: <https://www.cia.gov/library/readingroom/docs/CIA-RDP96-00789R003100280001-7.pdf>
- Levy, Finn & Wannag, Axel (red.), 2000. *The Nordic Adaptation of Classification of Occupationally Related Disorders (Diseases and Symptoms) to ICD-10*, Nordic Council of Ministers, 2000, http://media.wix.com/ugd/86579e_95ad26d185144c0a94b057a86dc3a1c8.pdf
- Mandat for samarbeidsforum mellom offentlige myndigheter om elektromagnetiske felt (EMF) og helse, notat, udatert og usignert vedlegg til DSA 2019. Svar på forespørsel om virksomhetsrevisjon, brev fra DSA til adv. Schødt v/ Matre ang revisjon av DSA, j.nr. 19/00144-10, 22. aug. 2019, <https://einarflydal.com/wp-content/uploads/2019/09/2019-08-22-Brev-fra-DSA-til-adv-Schjødtt-vedr-Revisjon-og-nytt-Samarb.forum.pdf>
- Maisch, Don, 2010. «The Procrustean Approach, Setting Exposure Standards for Telecommunications Frequency Electromagnetic Radiation», PhD-avhandling, Univ. of Wollongong, 2010, <http://www.emfacts.com/the-procrustean-approach/>
- Markov MS., 2004. «Myosin light chain modification depending on magnetic fields II.», *Electromagn Biol Med* 23:125-140.
- Markovà E, Malmgren LO, Belyaev IY., 2010. «Microwaves from Mobile Phones Inhibit 53BP1 Focus Formation in Human Stem Cells More Strongly Than in Differentiated Cells: Possible Mechanistic Link to Cancer Risk.», *Environ Health Perspect* 118:394-399. doi: 10.1289/ehp.0900781
- Mercer, David, 2016. «The WHO EMF Project: Legitimizing the Imaginary of Global Harmonization of EMF Safety Standards», *Engaging Science, Technology, and Society* 2 (2016), 88-105 DOI:10.17351/ests2016.41
- Middelthon, Thomas J. og Ingrid Wreden Kåss: Uvitenhet fra Nina Kristiansen om 5G og mobilstråling, 4.6.2019, <https://einarflydal.com/2019/06/04/uvitenheten-om-5g-kan-man-ikke-vente-mer-av-redaktoren-i-forskning-no/>
- Миллиметровые волны в биологии и медицине, [Millimeterbølger i biologi og medisin] ISSN 1997-6399, arkivert på <https://web.archive.org/web/20110718035939/> <http://www.benran.ru/Magazin/EI/13/N71320.HTM>
- Monnet, Claude, og Pierre le Ruz (2016Fr). «Syndrome des Micro Ondes», http://www.next-up.org/images/Syndrome_Micro_ondes_recto_1600.jpg
- Monnet, Claude, og Pierre le Ruz (2016En). «The Microwave Syndrome», <http://next-up.org/pdf/MicrowaveSyndrome012007Uk.pdf>
- Microwave News, 2002. «Introducing Brillouin Precursors: Microwave Radiation Runs Deep», *Microwave News*, Vol. XXII No. 2, March/April 2002, <https://microwavenews.com/news/backissues/m-a02issue.pdf>
- Oftedal, Gunnhild: «El-overfølsomhet – utredning om årsaker og mulige tiltak og behandlingsopplegg», utredning på oppdrag fra Sosial- og helsedirektoratet, Høgskolen i Sør-Trøndelag, Avd. for teknologi, 2006, <http://docplayer.me/5088828-Rapport-el-overfølsomhet-utredning-om-arsaker-og-mulige-tiltak-og-behandlingsopplegg-isbn.html>
- Pacher, P., J. S. Beckman og L. Liaudet, 2007. «Nitric Oxide and Peroxynitrite in Health and Disease», *Physiological Reviews*, 87:1, pp. 315-424 Link: <https://doi.org/10.1152/physrev.00029.2006>

- Pall, Martin L., 2007. «Explaining 'Unexplained Illness': Disease Paradigm for Chronic Fatigue Syndrome, Multiple Chemical Sensitivity, Fibromyalgia, Post-Traumatic Stress Disorder, Gulf War Syndrome and Others», Harrington Park (Haworth) Press. 2007
- Pall, Martin L. 2010. «How Can We Cure NO/ONOO- Cycle Diseases? Approaches to Curing Chronic Fatigue Syndrome/Myalgic Encephalomyelitis, Fibromyalgia, Multiple Chemical Sensitivity, Gulf War Syndrome and Possibly Many Others», Townsend Letters, <http://www.townsendletter.com/FebMarch2010/cureNO0210.html>
- Pall, Martin L., 2013. «Electromagnetic fields act via activation of voltage-gated calcium channels to produce beneficial or adverse effects», J Cell Mol Med 17:958-965. 2013
- Pall, Martin L., 2015a. «Scientific evidence contradicts findings and assumptions of Canadian Safety Panel 6: microwaves act through voltage-gated calcium channel activation to induce biological impacts at non-thermal levels, supporting a paradigm shift for microwave/lower frequency electromagnetic field action», Reviews on Environmental Health, 3, 99-116. doi: 10.1515/reveh-2015-0001 April 2015, <http://www.degruyter.com>
- Pall, Martin L., 2015b. «How to Approach the Challenge of Minimizing Non-Thermal Health Effects of Microwave Radiation from Electrical Devices, Journal of Innovative Research In Education and Management», ResearchGate, Oct. 2015, <https://www.researchgate.net/>
- Pall, Martin L., 2016. «Microwave frequency electromagnetic fields (EMFs) produce widespread neuropsychiatric effects including depression», J Chem Neuroanat. 2016 Sep;75(Pt B):43-51. doi: 10.1016/j.jchemneu.2015.08.001. Epub 2015 Aug 21.
- Pall, Martin L., 2018. «5G: Great risk for EU, U.S. and International Health! Compelling Evidence for Eight Distinct Types of Great Harm Caused by Electromagnetic Field (EMF) Exposures and the Mechanism that Causes Them», notat sendt til EU-kommisjonen, 2018, kan lastes ned bl.a. herfra: <https://einarflydal.com/wp-content/uploads/2018/10/Pall-ML-5g-emf-hazards-eu-emf2018-6-11us3.pdf>
- Panagopoulos DJ, Messini N, Karabarbounis A, Philippetis AL, Margaritis LH, 2000. «A mechanism for action of oscillating electric fields on cells», Biochem Biophys Res Commun. 2000 Jun 16;272(3):634-40;
- Panagopoulos DJ, Karabarbounis A, Margaritis LH, 2002. «Mechanism for action of electromagnetic fields on cells», Biochem Biophys Res Commun. 2002 Oct 18;298(1):95-102
- Panagopoulos DJ, Margaritis LH. 2009. «Biological health effects of mobile telephone radiations», Int J Med Biol Front 15:33-76.
- Panagopoulos, D., O. Johansson, og G.L. Carlo, 2015. «Polarization: A Key Difference between Man-made and Natural Electromagnetic Fields, in regard to Biological Activity», Scientific Reports volume 5, Article number: 14914 (2015) <https://www.nature.com/articles/srep14914>
- Panagopoulos, Dimitris, 2019. «Comparing DNA Damage Induced by Mobile Telephony and Other Types of Man-Made Electromagnetic Fields», Mutation Research/Reviews in Mutation Research. 781. 10.1016/j.mrrev.2019.03.003
- Persson BRR, Eberhardt J, Malmgren L, Persson MB, Brun A, Salford LG. 2005. «Effects of microwaves from GSM mobile phones on blood-brain barrier and neurons in rat brain», PERS Online 1:638-641.
- Philips, Alasdair, og Graham Lamburn, 2012. «Natural and Human activity generated Electromagnetic Fields on Earth.» (2012), The Bio-Electromagnetic Research Initiative (BEMRI), <http://bemri.org/publications/natural-electromagnetic-fields/427-natural-and-human-activity-generated-electromagnetic-fields-on-earth.html?path=natural-electromagnetic-fields>
- Presman, AS., 1970. «Electromagnetic fields and life», New York: Plenum Press, 1970. ISBN 978-1-4757-0637-6
- Rampton, Sheldon, og John Stauber, 2008. «Trust Us We're Experts: How Industry Manipulates Science and Gambles with Your Future», 2008; ISBN 1-58542-059-X
- Reshetnyak, S. A., V. A. Shcheglov, V. I. Blagodatskikh, P. P. Gariaev, and M. Yu. Maslov, 1996. «Mechanisms of Interaction of Electromagnetic Radiation with a Biosystem», Laser Physics, Vol. 6, No. 4, 1996, pp. 621–653. Original Text Copyright © 1996 by Astro, Ltd. English Translation Copyright © 1996 by Interperiodica Publishing (Russia) <https://pdfs.semanticscholar.org/e798/fdd27384cf9b7a5c994d96cc28f0b1757eb0.pdf>
- Ruddle, Alastair, udatert. «TLM Simulation of Human Exposure to 400 MHz Electromagnetic Fields Inside a Car», MIRA Ltd, automotive engineering specialists, <https://aetjapan.com/software/pdf/445.pdf>
- Sage, Cindy, Carpenter, David, og Hardell, Lennart, 2015. «Comment on SCENIHR: 'Opinion on Potential Health Effects of Exposure to Electromagnetic Fields', Bioelectromagnetics 36:480-484, (2015)», Bioelectromagnetics 37:190-192 (2016), Published online 20 December 2015 in Wiley Online Library (wileyonlinelibrary.com).
- SCENIHR, 2009. Scientific Committee on Emerging and Newly Identified Health Risks, «Health effects of exposure to EMF», http://ec.europa.eu/health/archive/ph_risk/committees/04_scenihr/docs/scenihr_o_022.pdf
- SCENIHR, 2015a. Scientific Committee on Emerging and Newly Identified Health Risks, «SCENIHR, Opinion on Potential health effects of exposure to electromagnetic fields (EMF)», Doi: 10.2772/75635, http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/emerging/docs/scenihr_o_041.pdf
- SCENIHR, 2015b. Scientific Committee on Emerging and Newly Identified Health Risks: «Letter to the Editor - Opinion

- on Potential Health Effects of Exposure to Electromagnetic Fields», *Bioelectromagnetics* 36:480-484 (2015), Published online 16 July 2015 in Wiley Online Library (wileyonlinelibrary.com).
- Shinjyo, T. og Shinjyo, A., 2014. «Signifikanter Rückgang klinischer Symptome nach Senderabbau – eine Interventionsstudie», *Umwelt-Medizin-Gesellschaft*, 27(4), S. 294-301. Engelsk oversettelse: Significant Decrease of Clinical Symptoms after Mobile Phone Base Station Removal – An Intervention Study, omtalt i Flydal, E: Da mobilmastene ble slått av på en boligblokk i Okinawa, bloggpost, 13.03.2015, <https://einarflydal.com/2015/03/13/da-mobilmastene-ble-slatt-av-pa-en-boligblokk-i-okinawa/>
- Sidorik, E., A. Burlaka, O. Tsybulin, S. Lukin, I. Yakymenko, 2014. «Oxidative stress induced by ionizing and non-ionizing radiation: differences and similarities», *The 9th International Symposium on the Natural Radiation Environment*, 22 - 26 September, 2014, Hirosaki, Japan
- Smart meters: Compliance with radio frequency exposure standards, GSMA, 2015, brosjyre, <http://gsma.org>
- Starkey, Sarah J., 2016. «Inaccurate official assessment of radiofrequency safety by the Advisory Group on Non-ionising Radiation», *Rev Environ Health* 2016; 31(4): 493–503, DOI 10.1515/reveh-2016-0060, <https://www.degruyter.com/view/j/reveh.2016.31.issue-4/reveh-2016-0060/reveh-2016-0060.xml>
- Swain A. D. & Guttman H. E.: *Handbook of Human Reliability Analysis with Emphasis on Nuclear Power Plant Applications*, Draft report, U.S. Nuclear Regulatory Commission, Washington D.C., 1980
- Sönning, Walter, og Hans Baumer, 2013. «Der Mobilfunk und seine ‚Grenzwerte‘ - Zur gezielten Begriffsverwirrung beim Elektromog-Problem», *Kompetenzinitiative e. V.*, 2013, http://competence-initiative.net/KIT/wpcontent/uploads/2014/09/ki_fb_soenning_grenzwerte_okt13.pdf
- The 5G Appeal, 2015. Appell undertegnet av 190 forskere og leger fra 37 land. se <http://www.5gappeal.eu/>. For norsk oversettelse se: <https://einarflydal.com/2017/09/22/forsker-advarselen-mot-5g-pa-norsk>
- Thompson CJ, Yang YS, Anderson V, Wood AW., 2000. «A cooperative model for Ca⁺⁺ efflux windowing from cell membranes exposed to electromagnetic radiation», *Bioelectromagnetics* 21:455-464.
- Tresidder, Andrew, and Bevington, Michael, 2015. «Electrosensitivity - Sources, Symptoms, and Solutions», Kapittel 47 i Rosch, Paul J.: *Bioelectromagnetic and subtle energy medicine*, second edition, CRC Press, 2015, www.ignir.org
- Veyert, Bernard, 2001. ICNIRP - International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection, upublisert(?) notat, 2001, <https://www.who.int/peh-emf/meetings/southkorea/en/Bernard.pdf?q=icnirp>
- Warnke, Ulrich, 2005. «Deutliche Hinweise af Gefahren und Schädigungen durch Kommunikationsfunk-Strahlung sind seit Jahrzehnten ‘Stand des Wissens’», in Richter & Wittebroch (eds.): *Kommerz, Gesundheit und demokratische Kultur*, Rörig Universitätsverlag, 2005, sidene 103-49. Omtale: Flydal, E: Studier om mobilmaster og helse – en oversikt med tysk grundighet, 20.04.2016, einarflydal.com
- Wei Q, Cao ZJ, Bai XT. 2005. «Effect of 900 MHz electromagnetic fields on the expression of the GABA receptor of cerebral cortex cortical neurons in postnatal rats», *Wei Sheng Yan Jiu* 34: 546-548.
- Wever, R., 1970. «The effects of electric fields on circadian rhythmicity in men», *Life Sci Space Res.* 1970;8:177-87, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/11826883>
- Wright, Nicola, 2017. «Downplaying Radiation Risk», kapittel 23 i Walker, Martin J. (ed.): *Corporate ties that bind – An Examination of Corporate Manipulation and Vested Interests in Public Health*, Skyhorse Publishing, N.Y., 2017
- Zalyobokskaya NP, 1977. «Biological effect of millimeter radiowaves.», *Vrachebnoye Delo* 3: 116-119. Declassified and Approved for release 2012/05/10: CIA-RDP88B01125R000300120005-6
- Aarstad, Rune, 2018. «Notat over relevante lover og forskrifter», Se bloggpost på <http://einarflydal.com> datert 16.08.2018. Full adresse: <https://einarflydal.com/2018/08/16/straling-og-helseserisiko-i-arbeidslivet-her-er-lovene/>

Fotnotene (hele boka)

Her gjengis samtlige fotnoter i boka. Litteraturreferanser i fotnoter skal også finnes i bokas litteraturliste. Det kan finnes lenker i litteraturlista som ikke fins i fotnotene.

1. For en bred, populærfaglig generell historisk oversikt, se Firstenberg, Arthur: *Den usynlige regnbuen - Historien om elektrisiteten og livet*, Z-forlag 2018 (Firstenberg 2018)
For en innføring i mer tekniske tema og historien om utvikling av strålevernet og grenseverdiene slik det er i dag, se Flydal, E: *Målerne, forskningen, grenseverdiene og strålevernet*, i Advokatfirmaet Erling Grimstad AS og Einar Flydal: *Smartmålerne, jussen og helsa*, Z-forlag, 2018 (Flydal 2018)
For en kort oversikt over kunnskapsstatus, se Kåss, I W og Halmøy, S: *Skadevirkninger av stråling fra trådløs teknologi og annen EMF er godt dokumentert – Kildesamling: Forskning og advarsler fra fagfeltet, Folkets strålevern*, 25.05.2018 (Kåss 2018)

For en teknisk og praktisk veiledning, se EMF-Consult: «EMF-beskyttelse – Elektromagnetiske felt og stråling, Hva bør du vite, og hva kan du gjøre?» (EMF-consult, udatert)

Til dette kommer flere norske nettstedene med omfattende materiale.

2. Scientific Committee on Emerging and Newly Identified Health Risks, SCENIHR, Opinion on Potential health effects of exposure to electromagnetic fields (EMF) SCENIHR 2015, Doi: 10.2772/75635 (SCENIHR 2015)
3. Beskrivelsen av Poppers bevishierarki er her en fri gjengivelse etter Pall, Martin: Scientific evidence contradicts findings and assumptions of Canadian Safety Panel 6: microwaves act through voltage-gated calcium channel activation to induce biological impacts at non-thermal levels, supporting a paradigm shift for microwave/lower frequency electromagnetic field action, Reviews on Environmental Health, April 2015 (Pall 2015a)
4. Hill A B: The environment and disease: association or causation. Proc R Soc Med 1965;58:295-300 (Hill 1965)
5. Veiledning om samfunnsansvar, NS-ISO 26000:2010, Norsk Standard, 2010
6. Scientific Committee on Emerging and Newly Identified Health Risks: Letter to the Editor - Opinion on Potential Health Effects of Exposure to Electromagnetic Fields, Bioelectromagnetics 36:480-484 (2015), Published online 16 July 2015 in Wiley Online Library (wileyonlinelibrary.com). Gjengitt med tillatelse (SCENIHR 2015b)
7. Cindy Sage, David Carpenter and Lennart Hardell: Comment on SCENIHR: «Opinion on Potential Health Effects of Exposure to Electromagnetic Fields», Bioelectromagnetics 36:480-484, (2015), Bioelectromagnetics 37:190-192 (2016), Published online 20 December 2015 in Wiley Online Library (wileyonlinelibrary.com). Gjengitt med tillatelse. (Sage 2015)
8. Pall, Martin L: 5G: Great risk for EU, U.S. and International Health! Compelling Evidence for Eight Distinct Types of Great Harm Caused by Electromagnetic Field (EMF) Exposures and the Mechanism that Causes Them, notat sendt til EU-kommisjonen, 2018 (Pall 2015a)
9. Christian F. Jensen: RESPONSUM om hvorvidt det vil være i strid med menneske- og miljøretlige regler at etablere 5G-systemet i Danmark, 2019, Christian F. Jensen Advokatfirma, Bonnør Advokater, Holte, Danmark (Jensen 2019)
10. en klassifisering for framragende eksamensresultater.
11. Pall M. L: Electromagnetic fields act via activation of voltage-gated calcium channels to produce beneficial or adverse effects. J Cell Mol Med 17:958-965. 2013 (Pall 2013)
12. CFS (Chronic Fatigue Syndrom) og ME (myalgisk encefalomyelitt) brukes dels om hverandre, dels sammen. I Norge brukes oftest ME i dagligtale. Gjennom denne boka bruker vi betegnelsen CFS/ME.
13. Pall M. L.: Explaining 'Unexplained Illness': Disease Paradigm for Chronic Fatigue Syndrome, Multiple Chemical Sensitivity, Fibromyalgia, Post-Traumatic Stress Disorder, Gulf War Syndrome and Others, Harrington Park (Haworth) Press. 2007 (Pall 2007)
14. Flydal, E: Virksomhetsrevisjon av Strålevernet – Sesong 1, episode 5, bloggpost 26.06.2019 <https://einarflydal.com/2019/06/26/virksomhetsrevisjon-av-stralevernet-sesong-1-episode-5/>
15. <https://amid.dk/regler/at-veiledninger/ikke-ioniserende-straaling-d-6-1-1/>
16. <http://forskning.dk/laege-christoffer-johansen-inhabil/>
17. www.icnirp.org
18. Se f.eks. NRK Brennpunkts reportasje En strålende dag, 2008, <https://tv.nrk.no/serie/brennpunkt/2008/OAUA11001508/avspiller>
19. Bernard Veyret: ICNIRP - International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection, upublisert(?) notat, 2001 (Veyert 2001)
20. Flydal, E: På overraskelsesbesøk hos ICNIRP, bloggpost, 15.10.2015 <https://einarflydal.com/2019/06/26/virksomhetsrevisjon-av-stralevernet-sesong-1-episode-5/>
21. 1999/519/EF: Rådets henstilling af 12. juli 1999 om begrænsning af befolkningens eksponering for elektromagnetiske felter (0 Hz-300 GHz), 30.7.1999
22. <https://www.dsa.no/dav/1ce2548717.pdf>
23. (ICNIRP 2918) Disse retningslinjene er per 2019 under revisjon, men vil beholde samme grunnleggende prinsipper for beregning av retningsgivende verdier til grunn for strålevern.
24. <https://www.stralsakerhetsmyndigheten.se/om-myndigheten/organisation/rad-och-namnder/vetenskapligt-rad-for-elektromagnetiska-falt/>
25. Alexander, Jan, m.fl., 2012. «Svake høyfrekvente elektromagnetiske felt – en vurdering av helserisiko og forvaltningspraksis», FHI-rapport 2012:3, Folkehelseinstituttet, 2012, (FHI 2012) https://www.fhi.no/globalassets/2012-3_mobilstraling
26. SCENIHR har avgitt flere slike rapporter om samme tema. Vi bruker gjennom denne boka «SCENIHR-utredningen» og «SCENIHR 2015» om denne rapporten som kom i 2015, og som analyseres i denne boka. (SCENIHR 2015a)
27. (SCENIHR 2015a)

28. Referansen er at én liter vann ikke skal øke temperaturen med mer enn 1 grad Celsius etter 6 minutters eksponering.
29. (ICNIRP 1998)
30. Dette gjelder eksponeringsnivå fra faste installasjoner, f.eks. mobilbasestasjoner. For terminaler, så som mobiler, gjelder samme grenser som i Norge. <https://www.itu.int/en/ITU-D/Regional-Presence/Europe/Documents/Events/2017/EMF/Switzerland%20EMF-5G%20Case%20FINAL.pdf>
31. Igor Belyaev, Amy Dean, Horst Eger, Gerhard Hubmann, Reinhold Jandrisovits, Markus Kern, Michael Kundi, Hanns Moshhammer, Piero Lercher, Kurt Müller, Gerd Oberfeld*, Peter Ohnsorge, Peter Pelzmann, Claus Scheingraber og Roby Thill: EUROPAEM EMF-retningslinjer 2016 for forebygging, diagnosticering og behandling af EMF-relaterede helbredsproblemer og sykdomme. (Belyaev 2016)
32. Se brev fra Statens strålevern til Stenstrup Stordrange, 29.4.2015, s. 172 i (Grimstad 2018)
33. Hallberg, Örjan & Oberfeld, Gerd: «Letter to the Editor: Will We All Become Electrosensitive?», *Electromagnetic Biology and Medicine*, 25: 189–191, 2006 (Hallberg 20016)
34. Andrew Tresidder and Michael Bevington: *Electrosensitivity - Sources, Symptoms, and Solutions*, Kapittel 47 i Rosch, Paul J.: *Bioelectromagnetic and subtle energy medicine*, second edition, CRC Press, 2015, www.ignir.org. Se også omfattende bibliografi i (Grimstad 2018), fotnote 67, s. 48.
35. Se eksempler under «smartmålerhistorier» på <http://einarflydal.com> / <https://einarflydal.com/smartmaler-historier/>
36. Insekter og 5G: Svar på spørsmål om grenseverdier for strålingseksponering av insekter, fugler og andre ville arter i Norge, brev til Trond Syvertsen fra Klima- og miljødepartementet, journalnr. 17/2914-, 17. juli 2019
37. Bandara, P. & Carpenter, D. O. (2018). Planetary electromagnetic pollution: it is time to assess its impact, *The Lancet*, 2 (12), e512-e514 (Bandara 2018)
38. Guideline on limited exposure to Non-Ionizing Radiation, nyeste utgave er p.t. fra 1998 (ICNIRP 1998)
39. For mer utførlig omtale og kilder: Flydal, E: Statsministrene og 5G: ført bak lyset til kamp mot folkehelsen, 23.01.2019, bloggpost <https://einarflydal.com/2019/01/23/statsministrene-og-5g-fort-bak-lyset-til-kamp-mot-folkehelsen/>
40. Prinsippet er nedfelt i en rekke forskrifter, blant annet i Forskrift om universell utforming av informasjons- og kommunikasjonsteknologiske (IKT)-løsninger (Lovdata.no)
41. Anslag gjort av (Firstenberg 2018) over andel av befolkningen med genetisk lavt porfyrin-nivå. Det fins både høyere og lavere anslag enn dette.
42. Dette gjelder f.eks. Grenoble, visse italienske byer, i India, i Brussel, i franske skoler, m.fl.
43. Flydal, E: Lokale maktmidler når sentrale myndigheter svikter i strålesakene, bloggpost, 20.08.2016 <https://einarflydal.com/2016/08/20/lokale-maktmidler-nar-sentrale-myndigheter-svikter-i-stralesakene/>
44. Direktiv 2013/35/EU, <https://emf-consult.com/emf-info/direktiv-201335eu/>
45. HMS-konsulent Rune Aarstad har laget et notat over relevante lover og forskrifter. Se bloggpost datert 16.08.2018. (Aarstad 2018)
46. (FHI 2012), tabell 9.1, s. 168, og oversikt på WHO's nettsider.
47. Se (Flydal 2018), fra Kapittel 4, for mer om Sovjets forskning, grenseverdier og hvordan spillet om grenseverdiene har foregått.
48. Referat fra medlemsmøte onsdag 18. sept. 2013 i Oslogruppen av Norsk Radio Relæ Liga om- Elektromagnetiske felt v / forsker Lars Klæboe, skrevet av LA3PK Jan Helge. Publisert 25.9.2013, og foiler fra Statens strålevern, presentert på radon-seminar i Stavanger 5.4.2011.
49. (FHI 2012), s. 25
50. Ergo, Thomas: *The Laughing stock and pursuit of Gro*, engelsk oversettelse av artikkel i Plot nr. 7. (Ergo 2012)
51. F. eks. Rigmor Granlund-Lind og John Linds store systematiserte samling om «den store skjærmsjukan» som særlig hjemsøkte Sverige, Norge, Storbritannia og USA på 1980- og 90-tallet, med over 4 000 rapporterte tilfeller bare i Sverige: Granlund-Lind, Rigmor & Lind, John, 2002. «Svart på vitt, Röster och vittnesmål om elöverkänslighet.», Sala 2002. 224 s. (Granlund-Lind 2009) Engelsk utgave: Granlund-Lind, Rigmor & Lind, John: «Black on White.Voices and Witnesses about Electro-hyper-sensitivity. The Swedish experience. 2005», Mimers Brunn Kunskapsförlaget. (Engelsk utgave kan lastes ned fra <http://einarflydal.com>). Boka inneholder ca 450 egenberetninger. Den oppsto da de første kontordata-skjermene, med meget sterke, uskjermede elektromagnetiske felt kom i bruk. Samlingen gir et bilde av hvordan i stor grad ukyndige, men forutinntatte forskere og leger forsøkte å forstå hva det var som hadde rammet befolkningen.
52. Élisabeth Beaubois, Sebastien Girard, Sebastien Lallechere, Eric Davies, Françoise Paladian, Pierre Bonnet, Gerard Ledoigt & Alain Vian: *Intercellular communication in plants: evidence for two rapidly transmitted systemic signals generated in response to electromagnetic field stimulation in tomato*, *Plant, Cell and Environment* (2007) 30, 834–844, doi: 10.1111/j.1365-3040.2007.01669.x (Beaubois 2007)

53. Marie-Claire Cammaerts and Olle Johansson: Ants can be used as bio-indicators to reveal biological effects of electromagnetic waves from some wireless apparatus, *Electromagn Biol Med*, Early Online: 1–7, 2013, (Cammaerts 2013)
54. Marie-Claire Cammaerts, Philippe De Doncker, Xavier Patris, François Bellens, Zoheir Rachidi & David Cammaerts: GSM 900 MHz radiation inhibits ants' association between food sites and encountered cues, *Electromagnetic Biology and Medicine*, Volume 31, 2012 – Issue 2, pages 151-165,(Cammaerts 2012)
55. Ulrich Warnke: Deutliche Hinweise af Gefahren und Schädigungen durch Kommunika-tions-funk-Strahlung sind seit Jahrzehnten 'Stand des Wissens', in Richter & Wittebroch (eds.): *Kommerz, Gesundheit und demokratische Kultur*, Rörig Universitätsverlag, 2005, sidene 103-49. (Warnke 2005) Omtale: Flydal, E: Studier om mobilmaster og helse – en oversikt med tysk grundighet, 20.04.2016 bloggpost <https://einarflydal.com/2016/04/20/studier-om-mobilmaster-og-helse-en-oversikt-med-tysk-grundighet/>
56. A. Burlaka, O. Tsybulin, E. Sidorik, S. Lukin, V. Polishuk, S. Tsehmistrenko, I. Yakymenko: Overproduction of free radical species in embryonal cells exposed to low intensity radiofrequency radiation, *Exp Oncol* 2013, 35, 3, 219–225 (Burlaka 2013)
57. E. Sidorik, A. Burlaka, O. Tsybulin, S. Lukin, I. Yakymenko: Oxidative stress induced by ionizing and non-ionizing radiation: differences and similarities, *The 9th International Symposium on the Natural Radiation Environment*, 22 - 26 September, 2014, Hirosaki, Japan (Sidorik 2014)
58. Fortalt av Lars Kvanvik, Sandefjord, til Einar Flydal, april 2019.
59. Se «Smartmålerhistorier», <http://einarflydal.com>, Historie nr. 139. Johnny og Anita Sandbakk, 18.03.2019.
60. Miljømedisinerne Kundi og Hutter ved Det medisinske universitet Wien publiserte i 2009 en gjennomgang av 24 svært ulike studier, som er alt de fant den gang. Sju kartlegger fordelingen av ulike slags ubehag (hodepine, svimmelhet, utmattelse, m.m.) og kreftforekomster etter avstand til mobilmaster: Michael Kundi, M., Hutter, H-P.: *Mobile phone base stations - Effects on wellbeing and health*, *Pathophysiology* 16 (2009) 123–135. (Kundi 2009)Det er siden kommet en rekke andre studier.
61. Shinjyo, T. & Shinjyo, A. (2014), Signifikanter Rückgang klinischer Symptome nach Senderabbau – eine Interventionsstudie. *Umwelt-Medizin-Gesellschaft*, 27(4), S. 294-301. Engelsk oversettelse: Significant Decrease of Clinical Symptoms after Mobile Phone Base Station Removal – An Intervention Study, omtalt i Flydal, E: Da mobil-mastene ble slått av på en boligblokk i Okinawa, bloggpost, 13.03.2015 (Shinhyo 2014)
62. Se «Smartmålerhistorier», <https://einarflydal.com/smartmaler-historier/>, Historier nr. 17 og 102. Her i utdrag, lett redigert.
63. For en systematisk oversikt, se Horsevad, Kim: *Kortlægning af Bioreaktivitet for Mikrobølger i nontermiske Intensiteter*, Saxo, 2015, (Horsevad 2015)
64. Den følgende teksten er en bearbeidelse av Flydal, E: «Mikrobølgesyken» er rent biologisk. ME er et av symptomene, bloggpost 08.01.2019 <https://einarflydal.com/2019/01/08/mikrobolgesyken-er-rent-biologisk-me-er-et-av-symptomene/>
65. Se Store norske medisinsleksikon, <https://snl.no/stress>, for en generell beskrivelse.
66. Claude Monnet & Pierre le Ruz: *Syndrome des Micro Ondes* (Monnet 2016Fr), http://www.next-up.org/images/Syndrome_Micro_ondes_recto_1600.jpg, udatert. Den franske kansellistilen er omformet til norsk uttrykksmåte.
67. Claude Monnet & Pierre le Ruz: *The Microwave Syndrome* (Monnet 2016En) <http://next-up.org/pdf/MicrowaveSyndrome012007Uk.pdf>
68. Hecht, Karl: *Health implications of longterm exposure to electrosmog*, *Competence Initiative for the Protection of Humanity, the Environment and Democracy e.V.*2016, (Hecht 2016)
69. (Cammaerts 2013)
70. Simon Klein, Amélie Cabirou Jean-Marc Devaud Andrew B. Barron Mathieu Lihoreau: *Why Bees Are So Vulnerable to Environmental Stressors*, *Trends in Ecology & Evolution*, Volume 32, Issue 4, April 2017, pp 268-278 (Klein 2017)
71. For en rekke referanser, se Einar Flydal: WiFi + amalgam = ingen god miks, bloggpost 28.07.2016 https://einarflydal.com/2016/07/28/_trashed-2/
72. Maisch, Don: *The Procrustean Approach, Setting Exposure Standards for Telecommunications Frequency Electromagnetic Radiation*, PhD-avhandling, Univ. of Wollongong, 2010 (Maisch 2010)
73. Brodeur, Paul: *The Zapping of America*, Norton & Co, N.Y., 1977 (Brodeur 1977)
74. Carpenter D O: *The microwave syndrome or electro-hypersensitivity: historical background*. *Rev Environ Health*. 2015;30(4):217-22. doi: 10.1515/reveh-2015-0016 (Carpenter 2015)
75. (Pall 2013)
76. Pall, Martin L.: *Explaining, Unexplained Illnesses*. Harrington Park Press, Inc. New York, 2007 (Pall 2007)
77. (Belyaev 2016)

78. Panagopoulos DJ, Messini N, Karabarbounis A, Philippetis AL, Margaritis LH: A mechanism for action of oscillating electric fields on cells. *Biochem Biophys Res Commun.* 2000 Jun 16;272(3):634-40 (Panagopoulos 2000); Panagopoulos DJ, Karabarbounis A, Margaritis LH: Mechanism for action of electromagnetic fields on cells. *Biochem Biophys Res Commun.* 2002 Oct 18;298(1):95-102 (Panagopoulos 2002); (Panagopoulos 2015) og (Panagopoulos 2019)
79. (Pall 2007)
80. For mer populærfaglig om Hans Selye og hans forskning rundt biologisk stress, cocktail-effekt og terskelverdier, se Flydal, E.: Hva el-overfølsomhet egentlig er? Brikken jeg savnet, fant jeg i Pest, bloggpost 24.10.2015 <https://einarflydal.com/2015/10/24/hva-el-overfølsomhet-egentlig-er-brikken-jeg-savnet-fant-jeg-i-pest/>
81. Panagopoulos, Dimitris. (2019). Comparing DNA Damage Induced by Mobile Telephony and Other Types of Man-Made Electromagnetic Fields. *Mutation Research/Reviews in Mutation Research.* 781. 10.1016/j.mrrev.2019.03.003 (Panagopoulos 2019)
82. P. Pacher, J. S. Beckman, L. Liaudet, Nitric Oxide and Peroxynitrite in Health and Disease, *Physiological Reviews,* 87:1, pp. 315-424 (Pacher 2007)
83. (Firstenberg 2018)
84. Martin L. Pall: How to Approach the Challenge of Minimizing Non-Thermal Health Effects of Microwave Radiation from Electrical Devices, *Journal of Innovative Research In Education and Management, ResearchGate,* 2015 (Pall 2015b)
85. Pall ML.: Microwave frequency electromagnetic fields (EMFs) produce widespread neuropsychiatric effects including depression. *J Chem Neuroanat.* 2016 Sep;75(Pt B):43-51. doi: 10.1016/j.jchemneu.2015.08.001. Epub 2015 Aug 21. (Pall 2016)
86. En aktiv og skarp diskusjon er dokumentert her: <https://betweenrockandhardplace.wordpress.com/>
87. Diagnostik umweltausgelöster Multisystemerkrankungen aus Sicht der Klinischen Umweltmedizin, <https://europaem.eu/en/library>, omtale «Miljømedisinfaget: EMF er en reell miljøgift», bloggpost 20.01.2016 <https://einarflydal.com/2016/01/20/miljomedisinfaget-emf-er-en-reell-miljogift/>
88. Dominique Belpomme, Christine Campagnac, Philippe Irigara: Reliable disease biomarkers characterizing and identifying electrohypersensitivity and multiple chemical sensitivity as two etiopathogenic aspects of a unique pathological disorder, *Reviews on Environmental Health, Volume 30, Issue 4* (Belpomme 2015)
89. Pall, ML: How Can We Cure NO/ONOO- Cycle Diseases? Approaches to Curing Chronic Fatigue Syndrome/Myalgic Encephalomyelitis, Fibromyalgia, Multiple Chemical Sensitivity, Gulf War Syndrome and Possibly Many Others, *Townsend Letters* (Pall 2010)
90. Richard Lear: A New Era of Chronic Disease in America and what's behind it, August 2017, *ResearchGate,* (Lear 2017), og Richard Lear: The Root Cause in the dramatic rise of Chronic Disease, utkast, udatert, her sitert fra (Flydal, 2018)
91. Figuren er hentet fra (Bandara,2018), som har hentet den fra Alasdair Philips and Graham Lamburn, "Natural and Human activity generated Electromagnetic Fields on Earth." (2012) (Philips 2012)
92. Wright, Nicola: «Downplaying Radiation Risk», kapittel 23 i Walker, Martin J. (ed.): *Corporate ties that bind – An Examination of Corporate Manipulation and Vested Interests in Public Health,* Skyhorse Publishing, N.Y., 2017 (Wright 2017)
93. For omtale av Bose og hans studier av mikrobølger og planter, se Kapittel 6: *Plantenes adferd i* (Firstenberg 2018a).
94. Миллиметровые волны в биологии и медицине, [Millimeterbølger i biologi og medisin] ISSN 1997-6399, arkivert på <https://web.archive.org/web/20110718035939/http://www.benran.ru/Magazin/EI/13/N71320.HTM>
95. «Introducing Brillouin Precursors: Microwave Radiation Runs Deep», *Microwave News, Vol. XXII No. 2, March/April 2002,* (Microwave News 2002)
96. Se Palls referanser 137 og 138 i Del 2
97. Zalyobokskaya NP, 1977. Biological effect of millimeter radiowaves. *Vrachebnoye Delo* 3: 116-119. Declassified and Approved for release 2012/05/10: CIA-RDP88B01125R000300120005-6 (Zalyobokskaya 1977)
98. Levedeva NN, Reactions of the central nervous system to peripheral effects of low-intensity EHF emissions. Approved for release 2000/08/10: CIA-RDP96-00792R000100070001-9 (Levedeva 2000)
99. Se omtale og kilder i Flydal, E: Forskere tverrvender og advarer mot 5G, bloggpost, 18.01.2019 <https://einarflydal.com/2019/01/18/forskere-tverrvender-og-advarer-mot-5g/> og (Kositsky 2001)
100. (Panagopoulos 2019)
101. *monoton*: matematisk begrep. Betyr her at sammenhengen er enten stigende, eller synkende, altså at den ikke kan ha «vinduer». Men den behøver ikke være jevnt stigende eller synkende, som på Figur 13, for å kalles *monoton*..

102. Firstenberg, Arthur: NTP analysis – Part II: design flaws and conclusions, notat, 20.04.2018, (Firstenberg 2018b)
103. (Pall 2015)
 Belyaev, I., 2005. Non-thermal biological effects of microwaves. *Microwave Rev.* 11, 13-29. (Belyaev 2009)
 Belyaev, I., 2015. Biophysical mechanisms for nonthermal microwave effects. In: Markov M.S. (Ed), *Electromagnetic Fields in Biology and Medicine*, CRC Press, New York, pp 49-67. (Belyaev 2015)
 Adey WR. 1980 Frequency and power windowing in tissue interactions with weak electromagnetic fields. *Proc IEEE* 68, 119-125. (Adey 1980)
 Blackman CF, Kinney LS, House DE, Joines WT. 1989 Multiple power density windows and their possible origin. *Bioelectromagnetics* 10:115-128. (Blackman 1989)
 Panagopoulos DJ, Margaritis LH. 2009 Biological health effects of mobile telephone radiations. *Int J Med Biol Front* 15:33-76. (Panagopoulos2009)
 Persson BRR, Eberhardt J, Malmgren L, Persson MB, Brun A, Salford LG. 2005 Effects of microwaves from GSM mobile phones on blood-brain barrier and neurons in rat brain. *PIERS Online* 1:638-641. (Persson 2005)
 Wei Q, Cao ZJ, Bai XT. 2005 [Effect of 900 MHz electromagnetic fields on the expression of the GABA receptor of cerebral cortex cortical neurons in postnatal rats] *Wei Sheng Yan Jiu* 34: 546-548. (Wei 2005)
 Markov MS. 2004 Myosin light chain modification depending on magnetic fields II. *Electromagn Biol Med* 23:125-140. (Markov 2004)
 Thompson CJ, Yang YS, Anderson V, Wood AW. 2000 A cooperative model for Ca⁺⁺ efflux windowing from cell membranes exposed to electromagnetic radiation. *Bioelectromagnetics* 21:455-464. (Thompson 2000)
104. (ICNIRP 1998)
105. privat korrespondanse til Antoinette-Janssen, side 7, For full tekst: <https://einarflydal.com/wp-content/uploads/2019/08/Palls-kommentar-til-A-J-på-svaret-fra-EU-Direct.pdf>
106. (Horsevad, 2015)
107. Blant annet: Mechanisms of Interaction of Electromagnetic Radiation with a Biosystem, S. A. Reshetnyak, V. A. Shcheglov, V. I. Blagodatskikh, P. P. Gariaev, and M. Yu. Maslov, *Laser Physics*, Vol. 6, No. 4, 1996, pp. 621–653. Original Text Copyright © 1996 by Astro, Ltd. English Translation Copyright © 1996 by Interperiodica Publishing (Russia) (Reshetnyak 1996)
<https://pdfs.semanticscholar.org/e798/fdd27384cf9b7a5c994d96cc28f0b1757eb0.pdf> og *Electromagnetic Properties of Biomolecules*, Ćosić Irena, Pirogova Elena, Vojisavljević Vuk, Fang Qiang, *FME Transactions* 2006, vol. 34, iss. 2, pp. 71-80 (Ćosić 2006)
108. (Pall 2013) og (Pall 2015a)
109. Belyaev IY 2010 Dependence of non-thermal effects of microwaves on physical and biological parameters. *Eur J Oncol Library* 5: 187-217 (Belyaev 2010). Se sidene 202 og 203.
110. Belyaev IY, Markovà E, Hillert L, Malmgren LO, Persson BR. 2009 Microwaves from MTS/GSM mobile phones induce longlasting inhibition of 53BP1/gamma-H2AX DNA repair foci in human lymphocytes. *Bioelectromagnetics* 30:129-141. doi: 10.1002/bem.20445; (Belyaev 2009)
 Markovà E, Malmgren LO, Belyaev IY. 2010 Microwaves from Mobile Phones Inhibit 53BP1 Focus Formation in Human Stem Cells More Strongly Than in Differentiated Cells: Possible Mechanistic Link to Cancer Risk. *Environ Health Perspect* 118:394-399. doi: 10.1289/ehp.0900781 (Markovà 2010)
111. For mer om værpsyke og sammenheng med elektriske utladninger i værfronter, se (Grimstad 2018)
112. For mer om dette, se (Grimstad 2018), s. 102 – 111.
113. Wever, R. The effects of electric fields on circadian rhythmicity in men, *Life Sci Space Res.* 1970;8:177-87 (Waver 1970)
114. Se (Firstenberg 2018) for mer om dette.
115. Hecht, Karl: Die Wirkung der 10-Hz-Pulsation der elektromagnetischen Strahlungen von WLAN auf den Menschen, brennpunkt Ausgabe Mai 2018, (Hecht 2018) Diagnose:funk, omtalt i bloggpost 11.04.2019 <https://einarflydal.com/2019/04/11/sovnproblemer-din-wifi-ruters-10-hz-signal-kan-vaere-arsaken-forklarer-romfartsmedisiner/>
116. Hans Baumer und Walter Sönning: Das natürliche Impuls-Frequenzspektrum der Atmosphäre (CD-Sferics a.t.B.) und seine biologische Wirksamkeit, 2002 (Baumer 2002) (47 sider, upublisert), omtalt i (Gromstad 2018) pkt. 4.6.5 ff.
117. omtalt tidligere i denne bokas Del 1, se Biologi, fysikk og helsevirkninger.
118. (Granlund-Lind 2002)
119. Walter Sönning und Hans Baumer: Der Mobilfunk und seine ‚Grenzwerte‘ - Zur gezielten Begriffsverwirrung beim Elektrosmog-Problem, Kompetenzinitiative e. V., 2013 (Sönning 2012)
120. Presman, AS. *Electromagnetic fields and life*. New York: Plenum Press, 1970 (Pressman 1970)
121. (ICNIRP 1998)

122. D. Panagopoulos, O. Johansson, G.L. Carlo, "Polarization: A Key Difference between Man-made and Natural Electromagnetic Fields, in regard to Biological Activity" Scientific Reports volume 5, Article number: 14914 (2015) (Panagopoulos 2015)
123. R. Paschotta: «Interference», i The RP Photonics Encyclopedia, <https://www.rp-photonics.com/interference.html>, hentet 2019-05-21
124. (Panagopoulos 2019)
125. (Presman 1970)
126. (ICNIRP 1998)
127. (Panagopoulos 2019)
128. Forhøyet nivå av oksidativt stress påvises da også blant 80% av de som selv definerer seg som ømfintlige for elektromagnetiske felt: P. Irigaray, D. Caccamo, D. Belpomme, Oxidative stress in electrohypersensitivity self-reporting patients: results of a prospective in vivo investigation with comprehensive molecular analysis, Int. J. Mol. Med. 42 (2018) 1885–1898 (Irigaray 2018)
129. Se (Flydal 2018) for mer om hvordan dagens grenseverdier er blitt til og for kritikker av dem. Se kapitlene 6, 7 og 8.
130. (Brodeur 1977)
131. I en per 2019 pågående revisjon av ICNIRPs retningslinjer legges samme tankegang til grunn, til protester fra mange uavhengige forskere.
132. Hecht, Karl: Ist die Unterteilung in ionisierende und nichtionisierende Strahlung noch aktuell?, Kompetenzinitiative zum Schutz von Mensch, Umwelt und Demokratie e.V., 2015 (Hecht 2015)
133. IEEE C95.1 2005 IEEE Standard for Safety Levels with Respect to Human Exposure to Radio Frequency Electromagnetic Fields, 3 kHz to 300 GHz (IEEE 2005)
134. <https://www.nkom.no/fritid/elektromagnetisk-str%C3%A5ling/elektromagnetiske-felt/grenseverdier> (lest juli 2019)
135. (ICNIRP 1998)
136. (Panagopoulos 2019)
137. (ICNIRP 1998)
138. Videreført i (IEEE 2005)
139. Alastair Ruddle: TLM Simulation of Human Exposure to 400 MHz Electromagnetic Fields Inside a Car, MIRA Ltd, automotive engineering specialists (Ruddle udatert)
140. Se (Grimstad 2018), Vedleggets s. 66.
141. privat korrespondanse til Antoinette-Janssen, side 7, <https://einarflydal.com/wp-content/uploads/2019/08/Palls-kommentar-til-A-J-på-svaret-fra-EU-Direct.pdf>
142. https://no.wikipedia.org/wiki/Maxwells_likninger
143. (Panagopoulos 2015)
144. (Reshetnyak 1996)
145. (Microwave News 2002)
146. (Kositsky 2009)
147. For Palls notat i originalversjon: <https://einarflydal.com/wp-content/uploads/2019/07/Martin-L-Pall-2018-EMF-appeals-List-of-41-expressions-of-concern.pdf>
148. <https://magdahavas.com/international-experts-perspective-on-the-health-effects-of-electromagnetic-fields-emf-and-electromagnetic-radiation-emr/>
149. <https://ehtrust.org/>
150. For lenker til de fleste uttalelsene: En pdf-versjon med aktive lenker kan lastes ned. Gå til <https://wp.me/P55Jqa-8NO>
151. For full norsk oversettelse av Freiburg-appellen, se Vedleggets s. 112-114 i (Flydal 2018).
152. For norsk oversettelse av plakten, se bloggpost 17.01.2017 <https://einarflydal.com/2017/01/17/mobilbruk-i-bil-hvordan-funker-det/>
153. <https://www.regeringen.se/49b685/globalassets/regeringen/dokument/statsradsberedningen/letter-of-intent-development-of-5g-in-the-nordic-region-.pdf>
154. «IMT-Vision – Framework and overall objectives of the future development of IMT for 2020 and beyond», ITU-R M.2083-0, <https://www.itu.int/rec/R-REC-M.2083>
155. Det hevdes stadig at det ikke er gjort forskning på biologiske virkninger av slike høye frekvenser som 5G vil ta i bruk, mens tilfellet er at det er gjort en rekke studier. Men de er oversett, delvis fordi forskningen ble gjort i det gamle Sovjetunionen og publisert på russisk, og derfor er lite kjent i Vesten. Blant de samlestudiene som påviser omfattende skadevirkninger og påviser konkrete skadeveier er en forsknings-gjennomgang av russiske og ukrainske forskere. På bestilling fra vestlige organisa-sjoner er det utført en forskningsgjennomgang av denne

forskningen:

Nikolai Nikolaevich Kositsky, Aljona Igorevna Nizhelska and Grigory Vasilievich Ponezha. 2001. Influence of High-frequency Electromagnetic Radiation at Non-thermal Intensities on the Human Body, No Place To Hide – Newsletter of the Cellular Phone Taskforce Inc., Volume 3, Number 1 – Supplement, 33 pp. (Kositsky 2001)

156. <https://www.youtube.com/watch?v=CsrIWxwxe4M> Video, sitat fra 14:36 i videoen
157. (Belyaev 2016)
158. (SCENIHR 2015a)
159. SCENIHR-komitéen heter siden april 2016 SCHEER.
160. (SCENIHR 2015a)
161. SCENIHR 2009, Health effects of exposure to EMF. (SCENIHR 2009)
162. Scientific Committee on Emerging and Newly Identified Health Risks, SCENIHR, Opinion on Potential health effects of exposure to electromagnetic fields (EMF) SCENIHR 2015, Doi: 10.2772/75635 (SCENIHR 2015a)
163. Scientific Committee on Emerging and Newly Identified Health Risks: Letter to the Editor - Opinion on Potential Health Effects of Exposure to Electromagnetic Fields, Bioelectromagnetics 36:480-484 (2015), Published online 16 July 2015 in Wiley Online Library (wileyonlinelibrary.com). (SCENIHR 2015b)
164. (Sage 2015)
165. (SCENIHR 2015b)
166. Originalens tittel: Scientific Committee on Emerging and Newly Identified Health Risks: «Letter to the Editor - Opinion on Potential Health Effects of Exposure to Electromagnetic Fields», Bioelectromagnetics 36:480-484 (2015)
167. SCENIHR bruker her og nedenfor et feilaktig navn på seg selv: SCENIHR-forkortelsen rommer ikke ordet «miljørelatert». Det kom derimot inn da SCENIHR skiftet navn til SCHEER - Vitenskapelig komité for helse, miljø og tilsyne-kommende risiko - i april dette året. Her er det valgt en mellomvariant.
168. [«etablert»: fagsjargong for at et funn både er påvist og allment akseptert i fagmiljøet.]
169. Disse er overtoner av grunnfrekvens 50Hz som er i strømmettet, hvor f.eks. 150 Hz er 3 x 50Hz.
170. THz: TeraHertz. 1 THz = 1 000 GHz, som betyr 1 000 000 000 000 svingninger per sekund.
171. gliom: ondartet hjernesvulst, akustisk nevro: godartet svulst på hørselsnerven
172. [IEI-EMF, «idiopatisk miljø-intoleranse tilskrevet elektromagnetiske felt» er en betegnelse som er blitt fremmet av ICNIRP og inngår i diagnosesystemet ICD for å betegne at el-overfølsomhet er «idiopatisk», dvs. noe man hevder uten at det kan verifiseres.]
173. [IF: Intermediate frequency / mellomfrekvensområdet]
174. Cindy Sage, David Carpenter and Lennart Hardell: Comment on SCENIHR: «Opinion on Potential Health Effects of Exposure to Electromagnetic Fields», Bioelectromagnetics 36:480-484, (2015), Bioelectromagnetics 37:190-192 (2016), Published online 20 December 2015 in Wiley Online Library (wileyonlinelibrary.com). Gjengitt med tillatelse. (Sage 2015)
175. Med «mekanistisk bevis» menes i medisinfaget en undersøkelse eller test som analyserer biologiske eller kjemiske hendelser som er ansvarlige for, eller knyttet til, en virkning som er observert, og å kartlegge de molekylære, cellulære eller fysiologiske mekanismer som stoffer virker gjennom på levende celler og organismer. (Formuleringer hentet fra The Free Dictionary)
176. [hhv. ondartet hjernesvulst og svulst på hørselsnerven]
177. <http://www.5gappeal.eu/>. Norsk oversettelse: https://einarflydal.com/wp-content/uploads/2017/09/5g-appell_2017_norsk.pdf
178. en klassifisering for framragende eksamensresultater.
179. Pall M. L. 2007 "Explaining 'Unexplained Illness': Disease Paradigm for Chronic Fatigue Syndrome, Multiple Chemical Sensitivity, Fibromyalgia, Post-Traumatic Stress Disorder, Gulf War Syndrome and Others", Harrington Park (Haworth) Press (Pall 2007)
180. Pall, Martin L.: Electromagnetic fields act via activation of voltage-gated calcium channels to produce beneficial or adverse effects. J Cell Mol Med 17:958-965, 2013 (Pall 2013)
181. For et foredrag - med norsk tekst - der Martin Pall gjennomgår sin hovedmodell, se Pall, ML: Elektrotaka - ny helse- og miljøgift / Electrosmog - a new toxin, YouTube, 2014, https://youtu.be/_Up8bqiJN2k
182. <https://einarflydal.com/wp-content/uploads/2018/04/pall-to-eu-on-5g-harm-march-2018.pdf> Notatet er oversatt til norsk av bokas redaktører og har fått en faglig gjennomgang av pensjonert overlege Finn Levy.
183. Pall, M L: 5G als ernste globale Herausforderung – gesundheitliche Gefährdungen des Mobilfunk, diagnose:funk, 2019, ISBN 978-3-9820686-0-2
184. Her gjengis i fullstendig norsk oversettelse notatet «5G: Great risk for EU, U.S. and International Health! Compelling Evidence for Eight Distinct Types of Great Harm Caused by Electromagnetic Field (EMF) Exposures and the Mechanism that Causes Them», skrevet og samlet av Martin L. Pall, PhD, professor emeritus i biokjemi

- og medisinsk basalvitenskap, Washington State University. Notatet ble oversendt EU-kommisjonen og gjort tilgjengelig for nedlasting på internett den 17. mai 2018. Engelsk original kan lastes ned bl.a. herfra: <https://einarflydal.com/wp-content/uploads/2018/10/Pall-ML-5g-emf-hazards-eu-emf2018-6-11us3.pdf>
185. The 5G Appeal, se <http://www.5gappeal.eu/>. Appellen ble undertegnet av 190 forskere og leger fra 37 land. For norsk oversettelse se: <https://einarflydal.com/2017/09/22/forsker-advarselen-mot-5g-pa-norsk/>
 186. FCC: USAs reguleringsmyndighet for telekommunikasjonen, FDA: USAs føderale myndighet for mat, medisin og folkehelse
 187. «Ikke-termisk eksponering»: bestråling som ikke gir registrerbar oppvarming. Oppvarmings-faren er eneste helseisiko som ligger til grunn for dagens grenseverdier for mikrobølget stråling i Norge og Norden.
 188. Radioteknologer betegner det å lage pulser som overfører informasjon som signalmodulering, eller mer spesifikt som amplitudemulering – til forskjell fra frekvensmodulering (FM-radio), der man varierer frekvensen for å kode inn informasjonen, og ikke «bølgehøyden».
 189. En spiralform som er et viktig foldingsmønster blant proteiner.
 190. Pall skriver trillion, som er en europeisk billion, altså tusen milliarder.
 191. Figur- og tabellnumrene følger her Palls originalnotat, ikke resten av denne boka.
 192. Pall refererer her til Baubiologie, et tverrfaglig nettverk som arbeider med helse-problemer knyttet til bygninger. De har laget en standard for eksponering som grovt sammenfaller med EUROPAEM 2016, men er mindre detaljert. Se Baubiologie Maes & Institut für Baubiologie + Nachlassigkeit: Baubiologische Richtwerte für Schlafbereiche, Ergänzung zum Standard der baubiologischen Messtechnik SBM-2015, <https://www.baubiologie.de/downloads/richtwerte-schlafbereiche-15.pdf>
 193. Pall refererer her til USAs anbefalte grenseverdier, som i denne sammenheng er praktisk talt de samme som ICNIRPs og dermed altså praktisk talt like de norske.
 194. Også omtalt som el-følsomhet, el-sensitivitet, eller EHS (elctro-hypersensitivity). Det brukes også en lang rekke andre betegnelser, f.eks. mikrobølgesyke, «radar man's disease», osv.
 195. Histologi: læren om vevets egenskaper.
 196. Se Arthur Firstenberg: Den usynlige regnbuen - Historien om elektrisiteten og livet, Z-forlag 2018, s. 193 ff. for en utførlig omtale.
 197. «hjertebank», «ekstraslag»
 198. eggceller i tidlig stadium
 199. RyR: Ryanodin-reseptor - en slags intracellulær kalsiumkanal
 200. Her bruker Pall en videre definisjon på «digital demens» enn det som bl.a. media bruker når de kun fokuserer på overdreven bruk av f.eks. Google, i stedet for å trene opp sin egen hukommelse, o.l.
 201. Mikrokjerner kalles også mikronuklei og forkortes som MN.
 202. Det vil si jevn bølgeform.
 203. [Påstandene i SCENIHR 2015, s. 89 er ganske presis de beskyldningene som alt var tilbakevist flere år tidligere.]
 204. [Gjennom hele denne boka brukes den engelske betegnelsen comet assay for elektro-forese av enkeltcellers gel.]
 205. OR: Odds ratio, et statistisk mål på styrken i sammenhengen. Angir sannsynlighet for at B er tilstede hvis A tilstede. Positiv korrelasjon hvis $OR > 1$. Negativ hvis $OR < 1$. (OBS: OR tolkes ofte feilaktig som mål på risiko.)
 206. Konfidensintervall: En måte å angi feilmarginen av en måling eller en beregning på. Tolkes som sannsynligheten for at et funn er sikkert. (Her i teksten som at det er 95% sikkert at virkelig sammenheng har en OR mellom 1,04-2,81 i den angitte gruppen.)
 207. Dødsrisiko (HR: Hazard Ratio) betegner forskjellen mellom to grupper som sammenliknes, mht. dødshyppighet over et tidsrom. Her: brukere vs. ikke-brukere av trådløs fasttelefon.
 208. in utero: dvs. mens de ennå var i livmoren
 209. Proteomisk: som har med cellens totale proteinsystem å gjøre.
 210. pre-natal: før fødselen
 211. Dette gjelder signaloverføringen i nevronenes møtepunkter.
 212. Destruktiv interferens betegner at bølgene opphever hverandre, eller ødelegger bølgemønstrene (her på grunn av ekko (etterklang) fra veggene. Se også forklaringer i denne bokas Del 1.
 213. Superpopulasjonen: den populasjonen som hver enkelt gruppe er trukket fra.
 214. Pall bruker her og en rekke andre steder uttrykket «flawed», som betegner at noe er forfeilet eller forfusket, og altså antyder at det godt kan være gjort med hensikt - uten at det påstås direkte.
 215. Pall bruker her ordet «bogus», som heller ikke tar standpunkt til om handlingen er utslag av uvitenhet eller gjort med hensikt: falsk, uriktig, men også muligvis forfalsket.
 216. norsk utgave: Spartacus, 2013. Engelsk utgave: How Societies Choose to Fail or Succeed, Penguin, 2011
 217. Også betegnet som elektroforese av enkeltcellers gel.

218. SAG: Scientific Advisory Group, en rådgivningsgruppe knyttet til telekomnæringen
219. CTIA: Cellular Telecommunications and Internet Association, telekomnæringens hovedorganisasjon i USA - tradisjonelt særlig en sterk representant for produsentene av mobilere og annet trådløst
220. George Carlo er en jurist og epidemiolog som på dette tidspunktet var engasjert av CTIA. Han ble seinere sparket fra prosjektet etter at en rekke av hans del-prosjekter fant helseskader [126]. Han omtales mer i et seinere underkapittel.
221. Microwave News er regnet som en av de mest pålitelige mediekilder innen feltet
222. Wireless Technology Research, et forskningsfirma opprettet av CTIA
223. omregnet her fra 6 fot og 2 tommer og 200 pound
224. Doubt Is Their Product: How Industry's Assault on Science Threatens Your Health
225. Vioxx er det mest kjente merkenavnet for rofekoksib (rofecoxib) et ikke-steroid antiinflammatorisk middel som viste seg å øke risiko for hjerteinfarkt og førte til nærmere 140 000 dødsfall før produktet etter fem år ble trukket fra markedet.
226. Dr. Alex Berezow er (ifølge Newsweek 29.1.2019) Vice President of Scientific Affairs og dr. Josh Bloom er Director of Chemical and Pharmaceutical Science i American Council on Science and Health i New York.
227. betegnelse på at injeksjonen settes i et av kroppens hulrom, f.eks. bukhulen (peritoneum)
228. Ordet «flawed» er brukt, som antyder fusk, men ikke behøver bety mer enn omfattende svikt: «forfeilet».
229. WHO: World Health Organisation, Verdens helseorganisasjon, et organ under FN. I årene som kom, ble WHO sponset av GSMA, den internasjonale interesse-organisasjonen for telekomoperatører og -produsenter. GSMA og WHO kjørte så sammen det store Interphone-prosjektet som skulle undersøke kreftrisiko fra mobilere.
230. Pall skriver her om nivåene i USA, men så godt som samme grenseverdier gjelder i Norge og i Norden forøvrig.
231. På norsk betyr «korrumpert» tradisjonelt «bestukket». Her i teksten og ofte i moderne dagligtale er det den engelske betydningen som gjelder, som ikke henter til bestikkelser, men ligger nærmere opprinnelig betydning: «ødelagt»/«knust».
232. [Her kan det innvendes mot Pall at VGCC-mekanismen var blitt kartlagt lenge før, blant annet av Panagopoulos et al teoretisk og praktisk rett etter 2000-skiftet.]
233. [Proteomisk: som har med cellens totale proteinsystem å gjøre]
234. The Freedom of Information Act
235. Titlene deres var henholdsvis commissioner og principal deputy commissioner.
236. eng.: continous waves. F.eks. sinusformede, «glatte» bølger.
237. som for eksempel kan oppstå ved konstruktiv interferens
238. https://en.wikipedia.org/wiki/Phased_array, norsk: https://nn.wikipedia.org/wiki/Fase-arrangert_antenne
239. I tillegg blir de kraftige strålekjeglene styrbare, slik at forbindelsen mellom antennene holdes vedlike, selv under bevegelse.
240. Elektrisk ladede grupper betegner deler av molekyler med elektrisk ladning. Forekommer i mange organiske molekyler som aminosyrer og proteiner hvor hvert molekyl kan ha ladede grupper ulike steder i molekylet. Se eget avsnitt i Del 1)
241. Hvordan dette virker er forklart nærmere i Del 1.
242. Dette fenomenet er kjent i radiofysikken under navnet «Brillouin-forløpere», engelsk: Brillouin precursors.
243. dvs. filtreringen av blodet, som foregår gjennom nyrenes kapillærnettverk
244. dvs. intensiteter som er for svake til å skape oppvarming
245. Kalles også oksidanter, og betegner molekyler som er sterkt reaktive. Cellens balanse mellom oksidanter og antioksidanter forrykkes.
246. EUs Vitenskapelige komité for kommende og nylig oppdagede risiki
247. USAs reguleringsmyndighet for telekomnæringen
248. USAs føderale myndighet for mat, medisin og folkehelse
249. Pall sikter her til FCC og FDA.
250. National Cancer Institute, USAs føderale kreftforskningsinstitutt
251. <http://einarflydal.com/2017/09/22/forsker-advarselen-mot-5g-pa-norsk/>
252. http://www.5gappeal.eu/wp-content/uploads/2018/06/reply_ryan.pdf
253. Hele ombudsmannens redegjørelse er å finne her: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/en/78175>
254. http://www.5gappeal.eu/wp-content/uploads/2018/06/reply_vinciunas.pdf
255. diverse eposter mellom Antoinette Janssen og Einar Flydal våren 2019.
256. For full tekst, der også Antoinette Janssens utførlige spørsmål inngår, se https://einarflydal.com/wp-content/uploads/2019/08/EuropeDirect-til-Antoinette-Janssen_7_mars_2019.pdf
257. For mer om hvordan grenseverdiene ble satt i Sovjetunionen, se (Grimstad 2018)
258. Fra april 2016 hadde SCENIHR skiftet navn til SCHEER.

259. forfatteren av boka «Den elektroniske regnbuen - Historien om elektrisiteten og livet», Z-forlag, 2018
260. For full versjon: <https://einarflydal.com/wp-content/uploads/2019/08/Palls-kommentar-til-A-J-på-svaret-fra-EU-Direct.pdf>
261. Årsaken til navneendringen har vi ikke forsøkt å finne ut av. All kritikken mot SCENIHR kan være en mulig forklaring, mer vektlegging på miljø en annen.
262. https://einarflydal.com/wp-content/uploads/2019/08/Pall-Analyse-av-ICNIRPmedlemmer-per_15_03_2019_a.pdf
263. <https://einarflydal.com/wp-content/uploads/2019/08/Pall-SCHEER-medlemmers-kvalifikasjoner.pdf>
264. https://einarflydal.com/wp-content/uploads/2019/08/Firstenberg_kommentar-til-A-J-på-svaret-fra-EuropeDirect.pdf
265. FCC, halvveis selvstendig fagmyndighet for regulering av føderal og internasjonal kommunikasjon via radio, tv, ledningsnett, satellitt- og kabel. Delvis tilsvarende NKOM og delvis DSA.
266. EIRP (eller e.i.r.p.) er en måleenhet på utgangseffekten, altså styrken målt ved kilden
267. <https://einarflydal.com/wp-content/uploads/2019/08/Wojciech-Katamarz-til-AJ.pdf>
268. <https://einarflydal.com/wp-content/uploads/2019/08/Letter-from-AJ-to-EU-21-May-with-Palls-Answer-2019.pdf>
269. Pall skriver «21», som åpenbart er en skrivefeil. Det er 12 spørsmål i notatet.
270. epost 3.7.2019 til Antoinette Janssen fra SANTE-CONSULT-C4@ec.europa.eu
271. På dette tidspunkt hadde ICNIRP for lengst bekjentgjort at de reviderte retningslinjene kom til å hvile på samme grunnlag som de gamle fra 1998: at ingen skadevirkninger er sikkert nok påvist under termisk nivå.
272. Pall, Martin L: Eight Repeatedly Documented Findings Each Show that EMF Safety Guidelines Do Not Predict Biological Effects and Are, Therefore Fraudulent: The Consequences for Both Microwave Frequency Exposures and Also 5G, upublisert og udatert notat, sendt A Janssen 15.5.2019. <https://einarflydal.com/wp-content/uploads/2019/08/Pall-SafetyGuidelineFraud-15May-2019.pdf>
273. 1 nanosekund er ett milliarddels sekund, altså 0,000 000 001 sekund.
274. Pall bruker betegnelsene supra-additive og -destruktive virkninger.
275. I følge Pall uttalt av Dr. Jeffrey Shuren, M.D., J.D., Director of the FDA's Center for Devices and Radiological Health.
276. De mest fysikk-faglige delene er omformulert slik at de ikke krever fysikkkunnskaper. Fagfolk bør derfor konsultere originalversjonen: Pall, Martin L : untitled, unpublished, undated note sent as annex by email to Antoinette Janssen, 15.5.2019 <https://einarflydal.com/wp-content/uploads/2019/08/Pall-12-Safety-Guideline-Questions-2019.pdf>
277. SAR: Spesifikk AbsorpsjonsRate, et mål på energiopptaket, utfra at det er oppvarming som skaper skade.
278. *monoton*: matematisk begrep. Betyr her at sammenhengen er enten stigende, eller synkende, altså at den ikke kan ha «vinduer».
279. Pall skriver "21" i notatet. Dette er skrivefeil for "12".
280. Se f.eks. diskusjon på bloggen til tidligere forsker i det finske strålevernet, Dariusz Leszczynski: <https://betweenrockandhardplace.wordpress.com/>
281. Bevington, Michael: Selected Studies On Electrosensitivity (ES) and Electromagnetic Hyper-Sensitivity (EHS), 4th edition (March 26th 2018) (Bevington 2018) Litteraturreferanser til alle oppføringer fins i originaldokumentet.
282. (Firstenberg 2018a)
283. (Hallberg og Oberfeld 2006)
284. referert i Eva Theilgaard Jacobsen og Susanne Bølling: Foretræde d. 19. marts 2013: Den tiltagende forværring af befolkningens sundhedstilstand med fokus på neurologiske/neuropsykologiske skader som følge af elektromagnetisk stråling, notat lagt frem for Sundheds- og Forebyggelsesudvalget 2012-13, SUU Alm.del Bilag 194, <http://www.ehsf.dk/dokumenter/FolketingetsSundhedsOgForebyggelsesudvalg19-3-13.pdf>
285. Bevington, Michael: Electromagnetic sensitivity and electromagnetic hypersensitivity - A summary, Capability Books, 2013, og (Firstenberg 2018a)
286. (Firstenberg 2018a)
287. Lear, Richard, 2017. «A New Era of Chronic Disease in America and what's behind it», August 2017, ResearchGate, <https://www.researchgate.net/publication/319288113> (Lear 2017)
288. Richard Lear: The Root Cause in the dramatic rise of Chronic Disease, utkast, udatert, <https://app.box.com/s/iyjuzrxtkx3gpblu4vmt0wjrgsxykuzc>
289. En rekke andre mulige årsaker, f.eks. operasjonsmetoder og økonomiske incentiver, men ikke EMF, angis i Aasved, H.: Kataraktoperasjoner og ventetider i Norge, Tidsskrift for Den norske legeförening 2008; 128:466-7
290. (Jacobsen og Bølling 2013)
291. Se f.eks. (Firstenberg 2018a)

292. <https://www.vetinst.no/nyheter/status-vedrorende-akutt-hundesykdom-11-september>
293. (Firstenberg 2018a), (Grimstad 2018), <http://einarflydal.com>
294. (Hecht 2016) Se forklaringene til Figur 6 tidligere her i boka.
295. For mer utførlig omtale om ICNIRPs historie, og en sammenlikning med tobakksbransjens forskningsinstitutter, se (Maisch 2010)
296. (ICNIRP 1998)
297. Note on the Revision of the High-Frequency Portion of the ICNIRP 1998 EMF Guidelines, ICNIRP, Munich, Germany, 7 December 2017, <https://www.icnirp.org/en/activities/news/news-article/revision-of-hf-guidelines-2017.html>
298. Leszczynski, Dariusz: ICNIRP 'Jumps the Gun': The Early Christmas Gift for Telecoms, bloggpost 18.12.2017 <https://betweenrockandhardplace.wordpress.com/2017/12/18/icnirp-jumps-the-gun-the-early-christmas-gift-for-telecoms/>
299. Det termiske paradigmet gjelder for radiofrekvenser. For lavere frekvenser benytter ICNIRP seg av nervestimulering, opplevd som kribling, hallusinasjoner el.l. som kriterium.
300. "Ein strålende dag", NRK Brennpunkt (2008), <https://www.youtube.com/watch?v=g-vKBXDVEJA>
301. GSMA er mobilbransjens verdensorganisasjon og representerer over 1000 selskaper i ekom-sektoren, se <http://gsma.com>
302. (Flydal 2018) kap 6 og 7
303. Paul F. Deisler, Jr. Richard C. Schwing: History Of The Society For Risk Analysis Through The Year 2000, <http://sra.org/sites/default/files/pdf/history/SRA20YearHistory.pdf>
304. National Research Council Risk Assessment in the Federal Government: Understanding the Process, National Academy Press: Washington D.C., 1983
305. f.eks. kvantifisering av sannsynligheten for at det skal oppstå språklige misforståelser blant bemanningen i et atomkraftverk, se Swain A. D. & Guttman H. E.: Handbook of Human Reliability Analysis with Emphasis on Nuclear Power Plant Applications, Draft report, U.S. Nuclear Regulatory Commission, Washington D.C., 1980
306. f.eks. Sheldon Rampton og John Stauber: «Trust Us We're Experts: How Industry Manipulates Science and Gambles with Your Future», 2008; og Erik M. Conway og Naomi Oreskes: Merchants of Doubt: How a Handful of Scientists Obscured the Truth on Issues from Tobacco Smoke to Global Warming, 2012
307. Se f.eks. A closer look at the thresholds of thermal damage: Workshop report by an ICNIRP task group, Health Physics 111(3):300-306; 2016, <http://www.icnirp.org/cms/upload/publications/ICNIRPThermalDamage.pdf>. For omtale, se Flydal, E: ICNIRP: trådløsbransjens tobakksforskningsinstitutt, bloggpost, 20.09.2016 <https://einarflydal.com/2016/09/20/icnirp-tradlosbransjens-tobakksforskningsinstitutt/>
308. ANSI (American National Standards Institute) C95.1-1966: "Safety Level of Electromagnetic Radiation With Respect to Personnel"
309. (Maisch 2010)
310. (Alster 2015)
311. Flere slike små skritt er dokumentert i (Davis 2013)
312. Tom Wheeler, sjef for FCC under Obamas presidentperiode, var i en generasjon leder for mobilbransjens interesseorganisasjon, og hadde gitt 600 000 US\$ til Obamas valgkamp.
313. (Maisch 2010); Brodeur, Paul: The Zapping of America, Norton & Co, N.Y., 1977
314. For utdypende omtale og referanser se f.eks. (Grimstad 2018); (Hecht 2018); (Bevington 2018)
315. ICNIRP Statement – General approach to protection against nono-ionizing radiation protection, Health Physics 82(4):540-548; 2002
316. James C. Lin, ICNIRP-medlem i 12 år og sjefsredaktør av det sentrale tidsskriftet Bioelectromagnetics, skrev etter at den store NTP-studien klart påviste kreft i rotter: "Perhaps the time has come to judiciously reassess, revise & update [the ICNIRP] guidelines" so that they protect against long-term RF exposures. As of now they only address acute effects.» IEEE Microwave Magazine, Vol. 19, Issue: 6 , Sept.-Oct. 2018.
317. https://einarflydal.com/wp-content/uploads/2019/04/Pall-Analyse-av-ICNIRPmedlemmer-per_15_03_2019_a.pdf
318. Påstandene her er dels basert på personlige samtaler, dels på Elektromagnetiska fält ökar risken för Alzheimers, ALS och cancer, Strålskydds-stiftelsen, 17 augusti, 2016, <https://www.stralskyddsstiftelsen.se/2016/08/elektromagnetiska-falt-okar-risken-for-alzheimers-als-och-cancer/>
319. (ICNIRP 2002)
320. Se Del 1 og Del 2 for mer om problemene med å bruke slike endepunkter i analysen.
321. En slik avveining forutsetter selvsagt at staten har kjennskap til virkningene, noe vi kan se, blant annet fra gjennomgangen av ICD-10 i Del 3, at mange stater, deriblant Norge, har avskjermet seg selv fra å vite noe om

- ved å gjøre dem usynlige i helsesektorens kunnskapsbaser.
322. "Høringsnotat Revisjon av strålevernforskriften", Statens strålevern (nå DSA), utsendt 20. juni, frist 20. sept. 2016, s. 10
 323. EUROPAEM 2016 (Belyaev 2016) er ett av flere alternativer. Det baserer seg også på målinger er eksponeringsintensitet, men justerer retningsgivende verdier utfra forskning på andre eksponeringskilder
 324. (FHI 2012)
 325. Brev fra Helse- og omsorgsdepartementet til Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA, saksnr. 08/5590, 06.03.2015, v/ Elin Anglevik, underdirektør.
 326. epost Lars S. Alsaker til Trond Martin Skjerpe 10.3.2015, med vedlagt svar fra HOD.
 327. Strålevernforskriften, Se Merknader til Kap. II §6, femte ledd.
 328. https://www.iarc.fr/wp-content/uploads/2018/07/pr208_E.pdf
 329. Foster, Susan D.: WHO Knew: The Elephant in the Room (Foster 2014)
 330. Advisory Group recommendations on priorities for the IARC Monographs, The Lancet Oncology, Published: April 17, 2019 DOI: [https://doi.org/10.1016/S1470-2045\(19\)30246-3](https://doi.org/10.1016/S1470-2045(19)30246-3)
 331. Prosjektet har ikke svart på eposter om bemanning, og er ikke synlig på WHO's organisasjonskart: https://www.who.int/docs/default-source/documents/about-us/who-interim-organigram.pdf?sfvrsn=21e96d70_2
 332. (Mercer 2016)
 333. Leveransen skulle være en såkalt WHO Monograph, som er WHO's dokumentasjonsform for utredninger om spesifikke tema.
 334. https://www.who.int/peh-emf/publications/sci_journal/en/
 335. The International EMF Project påstår ikke at ingen andre skademekanismer fins, bare at de ikke er sikkert nok påvist. Heller ikke påstår The International EMF Project at ingen andre forslag til grenseverdier fins, eller at ICNIRPs retningslinjer sikrer mot skader, bare at de er basert på gjennomganger av forskning. Se også <https://www.who.int/peh-emf/standards/en/> for eksempel på det siste.
 336. <https://www.who.int/peh-emf/project/en/>
 337. ibid.
 338. Se f.eks. (Bevington 2018); Felles årsaksforklaring for værsyke og «mobilsyke» er også godt påvist. For forklaring på norsk, se (Flydal 2018). For primærkilder, se kilder i Hans Baumer und Walter Sönning: Das natürliche Impuls-Frequenzspektrum der Atmosphäre (CD-Sferics a.t.B.) und seine biologische Wirksamkeit, 2002, 47 sider, upublisert, men kan lastes ned her: <https://einarflydal.com/wpcontent/uploads/2017/03/baumersc3b6nning-das-natc3bcrliche-impulsfrequenzspektrum-der-athmosphc3a4re2002.pdf>
 339. <https://www.who.int/peh-emf/project/en/>
 340. <https://www.who.int/peh-emf/standards/framework/en/> For PDF: [https://www.who.int/peh-emf/standards/EMF_standards_framework\[1\].pdf?ua=1](https://www.who.int/peh-emf/standards/EMF_standards_framework[1].pdf?ua=1)
 341. https://www.who.int/peh-emf/standards/emf_model/en/ ; For PDF: https://www.who.int/peh-emf/standards/EMF_model_legislation_2007.pdf?ua=1
 342. Historien er beskrevet av Thomas Ergo i gravejournalistikk-bladet Plot nr. 7, 2012. Den sirkulerer i engelsk oversettelse. (Ergo 2012)
 343. En rekke analyser gjort av Hardell-gruppen, f.eks. Hardell L, Carlberg M, Hansson Mild K.: Re-analysis of risk for glioma in relation to mobile telephone use: comparison with the results of the Interphone international case-control study., Int J Epidemiol. 2011 Aug;40(4):1126-8. doi: 10.1093/ije/dyq246. (Hardell 2011)
 344. Cohort-analysen: Carlo, G: The Latest Reassurance Ruse About Cell Phones and Cancer, J. Aust. Coll. Nutr. & Env. Med. Vol. 26 No.1 (April 2007) page 1-4. For omtale og George Carlos artikkel i norsk oversettelse: Flydal, E: Norsk helsevern basert på amerikansk-dansk svindel, bloggpost 20.12.2014, <https://einarflydal.com/2014/12/20/norsk-helsevern-basert-pa-amerikansk-dansk-svindel/>
 345. Det har kommet protester fra en lang rekke internasjonale eksperter og interesse-organisasjoner. <https://www.bioinitiative.org/wp-content/uploads/2016/12/BIWG-final-draft-WHO-RF-EHC-Monograph-team-composition.pdf> og <http://peccem.org/DocumentacionDescarga/internacional/OMS/Letter.to.WHO.26.01.2017-final.pdf>
 346. ORSAA, en australsk forening for uavhengig forskere innen radiofrekvent stråling, har gjort en analyse som tegner et tilsvarende bilde, av <https://www.orsaa.org/latest-news/is-icnirp-a-closed-club> og https://www.orsaa.org/uploads/6/7/7/9/67791943/bias_in_the_who_ehc_group_v1.pdf
 347. Denne og følgende tabeller over personer er utarbeidet av Einar Flydal & Mona Nilsson i 2016, med utgangspunkt i div. kilder. Hittil upublisert.
 348. E. Flydal: «På overraskelsesbesøk hos ICNIRP», bloggpost 15.10.2015. (Flydal 20151015)
 349. (Mercer 2016)

350. World Health Organization: Framework for Developing Health Based EMF Standards, 2006, https://www.who.int/peh-emf/standards/EMF_standards_framework%5B1%5D.pdf?ua=1
351. Sheldon Rampton og John Stauber: «Trust Us We're Experts: How Industry Manipulates Science and Gambles with Your Future», 2008 (Rampton 2008); og Erik M. Conway og Naomi Oreskes: «Merchants of Doubt: How a Handful of Scientists Obscured the Truth on Issues from Tobacco Smoke to Global Warming», 2012 (Conway 2012)
352. (Deisler & Schwing udatert)
353. etter (Mercer 2016)
354. Våre vurderinger basert på (Mercer 2016) og andre.
355. For eksempel følger det av denne regelen at befolkningsundersøkelse av helse-virkninger av mobilbruk lett kan ta rundt 60 år (reelle strålenivåer, 20 års ledetid, to replikeringer) og likevel ikke vil kunne innfri kravet om klart påviselige årsaksrekker, fordi man i følge andre krav må studere hele, komplekse biologiske systemer. Ingen mobilsystemer, og knapt noen forskere, har så lang aktiv tid.
356. (Alster 2015)
357. Lennart Hardell: World Health Organization, radiofrequency radiation and health - a hard nut to crack, Review, International Journal Of Oncology 51: 405-413, 2017, DOI: 10.3892/ijo.2017.4046 (Hardell 2017)
358. Elektromagnetiske felt og helse Forslag til en forvaltningsstrategi, NOU 1995:20
359. Denne opplysningen er basert på muntlige kilder fra helseforvaltningen.
360. Utsagn referert denne bokas redaktører fra person tilstede.
361. Alexander, Jan, m.fl., 2012. «Svake høyfrekvente elektromagnetiske felt – en vurdering av helserisiko og forvaltningspraksis», FHI-rapport 2012:3, Folkehelseinstituttet, 2012, https://www.fhi.no/globalassets/2012-3_mobilstraling
362. Se rapporten. Også bekreftet i epost fra Camilla Stoltenberg til Einar Flydal 30.9.2014
363. «Forvaltning av saker knyttet til stråling/elektro-magnetiske felt fra mobiltelefoner og andre innretninger for elektronisk kommunikasjon», j.nr. 08/5590-, Helse- og omsorgsdepartementet, 21.05.2013
364. Denne detaljen viser at det ble handlet fullstendig i samsvar med ICNIRPs linje: formuleringen er en referanse til ICD-10s diagnose 68.8 IEI «idiopatisk miljølidelse», en diagnose som tilslører miljøstressorer, så som RoundUp (glyfosat), EMF, m.m. som årsak til helseskader. Vi skal seinere i denne boka se at denne diagnosen ble opprettet etter påtrykk fra Monsanto og andre næringsaktører med interesser i saken og utnyttet av ICNIRP. Utvalgets grunnlag for å avvise el-overfølsomhet som en realitet skapt av EMF, var et lite og svært svakt oppdragsnotat fra Gunhild Oftedal, i dag medlem av ICNIRP-nettverket: Oftedal, Gunnhild: «El-overfølsomhet – utredning om årsaker og mulige tiltak og behandlingsopplegg», utredning på oppdrag fra Sosial- og helsedirektoratet, Høgskolen i Sør-Trøndelag, Avd. for teknologi, 2006, <http://docplayer.me/5088828-Rapport-el-overfølsomhet-utredning-om-arsaker-og-mulige-tiltak-og-behandlingsopplegg-isbn.html>
365. En rekke personlige klager er over årene sendt til Helsedepartementet fra el-overfølsomme. De blir naturlig nok unntatt offentlighet. Klager med omfattende dokumentasjon over at departementet ikke tar hensyn til forskningsresultatene, og de avvisende svarene som henviser til ICNIRP, WHO, FHI 2012-3 foreligger også i betydelig antall.
366. (Warnke2005) oppgir kildene til disse undersøkelsene.
367. Se f.eks. <https://www.ices-emfsafety.org/expert-reviews/>
368. <https://www.saferemr.com/2018/07/icnirps-exposure-guidelines-for-radio.html>
369. Vi tok for oss bemanningen i en rekke av de rapportene som er nevnt her: <https://www.ices-emfsafety.org/expert-reviews/>, upublisert kartlegging, utført av Einar Flydal og Mona Nilsson 2016.
370. <https://www.stralsakerhetsmyndigheten.se/om-myndigheten/organisation/rad-och-namnder/vetenskapligt-rad-for-elektromagnetiska-falt/>
371. Sterkt kritisert f.eks. i (Starkey 2016)
372. (FHI 2012)
373. Sterkt kritisert i Glomsrød, Solveig, Solheim, Ida: «Helsevirkninger av elektro-magnetiske felt» (Glomsrød 2012)
374. (Oftedal 2006)
375. <https://www.stralskyddsstiftelsen.se/2015/09/20-organisationer-kraver-att-vilseledande-eu-rapport-gors-om/>
376. <https://takebackyourpower.net/who-and-scenihr-scientific-cover-up-at-the-highest-levels/>
377. <https://www.ices-emfsafety.org/expert-reviews/>
378. Noen eksempler blant mange fins i de nevnte kildene: (Glomsrød 2012); (Starkey 2016); (Pall 2015)
379. I noen ganske få tilfeller er forskere eller konsulenter blitt utestengt fra slike utvalg, som for eksempel Anders Ahlbom, leder av Institutt for miljømedisin ved Karolinska Institutet, som satt i utredningsutvalg samtidig som han var lobbyist for sin brors telekomselskap. Ahlbom ledet alle ekspertutredninger i Sverige på stråling og helserisiko i ti år, samtidig som han deltok i å sette grenseverdier for ICNIRP og markedsførte ICNIRPs

- grenseverdier for WHO som verden standard. På samme tid var hans bror Gunnar Ahlbom ansatt av TeliaSonera i Brussel som lobbyist (vice president EU affairs). Kilde: WHO kritiseras för industriinfiltration och jäviga experter 16. februari, 2017, <https://www.stralskyddsstiftelsen.se/2017/02/who-kritiseras-for-industriinfiltration-och-javiga-expertes/>
380. Carlo, G. og Schram, M., 2001. «Cell Phones Invisible Hazards in the Wireless Age». N.Y. (Carlo 2001)
 381. «Repacholi: Half of WHO EMF Project Funding Came from Industry», Microwave News, July 30, 2007
 382. Kane, Robert C., 2001. «Cellular Telephone Russian Roulette A Historical and Scientific Perspective», Vantage Press, N.Y. (Kane 2001)
 383. Nilsson, Mona och Marica Lindblad: Spelet om 3G - Fakta och desinformation i det trådlösa samhället, Mona Nilsson Miljöbyrå, 2005; Mobiltelefonens hälsorisker, Fakta om vår tids största miljö- ogch hälsoskandal, Mona Nilsson Miljöbyrå, 2010, www.monanilsson.se
 384. www.stralskyddsstiftelsen.se
 385. Sheean, Olga: WHO setting the standard for a wireless world of harm, PDF, 2017, <https://olgasheean.com/who-harm/>
 386. Personlig meddelelse.
 387. Davis, Devra: 5G: The Unreported Global Threat, The Startup, 18.5.2019, <https://medium.com/swlh/5g-the-unreported-global-threat-717c98c9c37d>
 388. Cherry, Neil: Criticism of the proposal to adopt the icnirp guidelines for cell sites in new zealand - ICNIRP guideline critique, Lincoln University, 10/2/99, notat
 389. (Cherry 2000), vårt utdrag fra flere steder i utredningen.
 390. (Hill 1965)
 391. (Mercer 2016)
 392. Thomas Kuhn: The Structure of Scientific Revolutions, University of Chicago Press, 1962 er klassikeren på dette sistnevnte området. En omfattende innføring på norsk gis i Per Arne Bjørkum: Annerledestenkerne, Universitetsforlaget 2009.
 393. (ICNIRP 1998)
 394. Joel M. Moskowitz: ICNIRP's Exposure Guidelines for Radio Frequency Fields 26.6.2019, <https://www.saferemr.com/2018/07/icnirps-exposure-guidelines-for-radio.html>
 395. www.orsaa.org
 396. Se ORSAAs kommentarer til ICNIRPs høring i forbindelse med revisjon av ICNIRPs retningslinjer, sommeren 2018: http://orsaa_submission_to_icnirp.pdf. For kontekst: se «ORSAA makes comments to ICNIRP», 10/11/2018, <https://www.orsaa.org/blog-updates/orsaa-makes-comments-to-icnirp>
 397. Den ultra-radiane rytmen er en kortere rytme som gjentas flere ganger per døgn.
 398. Smart meters: Compliance with radio frequency exposure standards, GSMA, 2015 <http://gsma.org>
 399. Radioingeniør Jostein Ravndal, EMF-Consult skriver i et notat 13.3.2017: «På inter-nettsidene til energiselskapene opplyses det kun om overføring av målerdata til energiselskapet. Noe overfører data en gang i timen, mens andre opplyser at de overfører data en gang pr døgn. Det opplyses ikke om omfanget av internkommunikasjonen. Vi har målt en overraskende høy intern aktivitet i radionettverket. I Aidon sitt AMS system sendes det mellom 70 og 90 pulser pr minutt, dvs oftere enn en gang i sekundet.», <https://einarflydal.com/wp-content/uploads/2017/03/ams-mc3a5lerne-strc3a5ler-betydelig-mer-enn-oppgitt-c3a5penrapport.pdf>
 400. <https://www.gsma.com/publicpolicy/resources/risk-communication-guide-mobile-phones-base-stations>
 401. Investigate Europe. Mobile phones and health: is 5G being rolled out too fast?, Computer Weekly, 24 Apr 2019, <https://www.computerweekly.com/feature/Mobile-phones-and-health-is-5G-being-rolled-out-too-fast>
 402. Se f.eks. Kristiansen, Nina: Neste år ruller 5G ut i Norge. Nei, det er ikke farlig, Aftenpostens Uviten-spalte, 28.5.2019, kommentert her: Thomas J. Middelthon og Ingrid Wreden Kåss: Uvitenhet fra Nina Kristiansen om 5G og mobilstråling, 4.6.2019, <https://einarflydal.com/2019/06/04/uvitenheten-om-5g-kan-man-ikke-vente-mer-av-redaktoren-i-forskning-no/>
 403. Forskning etter Tsjernobyl, forskning.no, artikkel produsert for og finansiert av Universitetet for miljø- og biovitenskap, 5.6.2006, <https://forskning.no/fysikk-biologi-forurensning/forskning-etter-tsjernobyl/1026915>
 404. Begge deler gjelder korttidseksponering. På WHO's nettsider opplyses fra The International EMF Project at «en rekke land, såvel som flere internasjonale standardiserings-organisasjoner (IEC, ICES under IEEE, og den europeiske CENELEC har satt grensen til 50 000 000 µW/m² ved avstand 5 cm, https://www.who.int/peh-emf/publications/facts/info_microwaves/en/
 405. En enkel test kan gjøres ettersom mikrobølgeovnens frekvensområde ligger nær mobiltelefonens: Legg en påslått mobiltelefon i ovnen og forsøk å ringe til den. Den tar imot strålingen fra mobilmasten. Strålingen som går andre veien, fra innsiden av ovnen når den er på, er svært mye sterkere. Ovnen avgir altså langt mer stråling

- enn fra mobilmasten.
406. Brev fra Statens strålevern til Steenstrup Stordrange DA v/ Lars Alsaker, 29.4.2015, j.nr. 15/00224/301, gjengitt i Grimstad & Flydal 2018, vedleggets s. 172
 407. <https://www.facebook.com/Straalevernet/>. Nærmere adresse er tapt.
 408. Antakelig regner strålevernetaten med at hensynet til helse er ivaretatt av de ulike internasjonale elektrotekniske standarder - ettersom disse jo legger ICNIRPs og IEEE's retningslinjer til grunn.
 409. Se f.eks. Flydal, E: Hverdagsstrålingen: utkastet til ny strålevernforskrift fikk sterk kritikk, 10/10/2016, bloggpost, <https://einarflydal.com/2016/10/10/hverdagsstralingen-utkastet-til-ny-stralevernforskrift-fikk-sterk-kritikk/>
 410. Henrik Isager: «Blinde pletter - om lægevidenskabens og sundhedssektorens amputerede virkelighed», Hovedland 2011
 411. Eva Theilgaard Jacobsen: Danmark Sundhedsstyrelsen misinformerer Folketinget omelektromagnetiske felters helbredsskadelighed, Rapport, notat, 2014
 412. Eva Theilgaard Jacobsen og Susanne Bølling: Foretræde d. 19. marts 2013: Den tiltagende forværring af befolkningens sundhedstilstand med fokus på neurologiske/neuropsykologiske skader som følge af elektromagnetisk stråling, notat lagt frem for Sundheds- og Forebyggelsesudvalget 2012-13, SUU Alm.del Bilag 194, <http://www.ehsf.dk/dokumenter/FolketingetsSundhedsOgForebyggelsesudvalg19-3-13.pdf>
 413. (Horsevad 2015)
 414. Her nevnes Leif Salford, Lennart Hardell, Olle Johansson, Örjan Hallberg.
 415. <https://www.stralskyddsstiftelsen.se/>
 416. <https://solveig21miljoblogg.wordpress.com/>
 417. Miljörapport 2017, Folkhelsomyndigheten, 2017
 418. Överklagan av felaktig myndighetsrapport om strålningsrisiker, 8 juli, 2019, <https://www.stralskyddsstiftelsen.se/2019/07/overklagan-av-felaktig-myndighetsrapport-om-stralningsrisiker/>
 419. Myndighetens arbete med 5G, 27.5.2019, <https://www.stralsakerhetsmyndigheten.se/omraden/magnetfalt-och-tradlos-teknik/myndighetens-arbete-med-5g/>
 420. «Tolfte rapporten från Strålsäkerhetsmyndighetens vetenskapliga råd för elektromagnetiska fält, Tolfte rapporten från Strålsäkerhetsmyndighetens vetenskapliga råd för elektromagnetiska fält», 09 maj 2018, <https://www.stralsakerhetsmyndigheten.se/press/nyheter/2018/tolfte-rapporten-fran-stralsakerhetsmyndighetens-vetenskapliga-rad-for-elektromagnetiska-falt/>
 421. <https://www.esv.se/statsliggaren/regleringsbrev/?RBID=19524>
 422. (Carlo 2007) side 1-4
 423. Louis Slesin, redaktør av Microwave News, omtalte dette som en sak med internasjonale forgreninger der det norske forsvaret og strålevernet optrådte som om de var blinde. «- Kvikk-saken systematisk tildekket i ti år» Bergens Tidende, 8.4.2006
 424. Tone Vassbø og Frode Nielsen: Metoderapport "Radarsaken", Dagbladet, 2006
 425. Folkehelsemeldinga, Meld. St. 19 (2018 – 2019) «Gode liv i eit trygt samfunn», Helse- og omsorgsdepartementet, 2019
 426. Mandat for samarbeidsforum mellom offentlige myndigheter om elektromagnetiske felt (EMF) og helse, notat, udatert og usignert vedlegg til DSA 2019. Svar på forespørsel om virksomhetsrevisjon, brev fra DSA til adv. Schødtt v/ Matre ang revisjon av DSA, j.nr. 19/00144-10, 22. aug. 2019, https://einarflydal.com/wp-content/uploads/2019/09/2019-08-22-Brev-fra-DSA-til-adv-Schjødtt-vedr-Revisjon-og-nytt-Samarb.forum_.pdf
 427. <https://www.sst.dk/da/nyheder/2018/brug-din-mobil-med-omtanke>
 428. Se også Bård-Rune Martinsen: Vurdering av informasjon fra Nasjonal kommunika-sjons-myndighet og Statens strålevern om helseaspekter ved stråling fra AMS (smartmålere), rapport, Martinsen Consultancy, 18. oktober 2018, Versjon 1.1, lastes ned fra <https://einarflydal.com/>
 429. Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften), <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2008-05-30-516?q=Kommisjonsforordning%202015/830>
 430. Flere store internasjonale forsikringsselskaper, bl.a. Lloyds of London, Swiss Re, AUVA Austrian Insurance Co.'s,, CSS Insurance og Telstra, vil ikke lenger forsikre mot skader fra elektromagnetisk stråling, selv når strålingen er under grenseverdiene. Noen av deres risikovurderinger: <https://www.e-stress.dk/forsikringsselskaber>
 431. <https://ehtrust.org/key-issues/corporate-company-investor-warnings-annual-reports-10k-filings-cell-phone-radiation-risks/>
 432. ORSAA. Who is Running the WHO EHC review - ICNIRP?, artikkel, 1.8.2017, <https://www.orsaa.org/latest-news/is-icnirp-a-closed-club>
 433. (Maisch 2010), (Grimstad 2018), (Firstenberg 2018a)
 434. Beck, Ulrich: World at Risk. Cambridge: Polity Press, 2009
 435. Et lengre avsnitt fra i (Grimstad 2018) omhandler dette temaet. Det samme gjør et kort avsnitt i (Firstenberg

- 2018a). Det er siden gjort vesentlige endringer i norsk ICD-10. Opplysningene her er oppdatert per august 2019.
436. ICD-10 Version:2016, <http://apps.who.int/classifications/icd10/browse/2016/en>
437. Et mindre detaljert klassifikasjonssystem, ICPC-2, er det tilsvarende internasjonale klassifikasjonssystemet for primærhelsetjenesten. ICE fins også, og skal også være laget for allmennpraktiserende leger. Disse har vi ikke undersøkt.
438. For norsk versjon av ICD-10, se <https://finnkode.ehelse.no/#icd10/0/0/0/-1>
439. (Firstenberg 2018a)
440. (Firstenberg 2018a)
441. (Firstenberg 2018); se bruken i praksis i Hecht, Karl: Health implications of long-term exposure to electrosmog, Competence Initiative for the Protection of Humanity, the Environment and Democracy e.V.2016, http://kompetenzinitiative.net/KIT/wp-content/uploads/2016/07/KI_Brochure-6_K_Hecht_web.pdf
442. Eva Theilgaard Jacobsen: Danmark Sundhedsstyrelsen misinformerer Folketinget omelektromagnetiske felters helbredsskadelighed, Rapport, notat, 2014
443. Christos Baliatsas, Irene Van Kamp, Erik Lebrecht & G James Rubin: Idiopathic environmental intolerance attributed to electromagnetic fields (IEI-EMF): «A systematic review of identifying criteria», BMC Public Health volume 12, Article number: 643 (2012) (Baliatsas 2012)
444. Levy, Finn & Wannag, Axel (red.): «The Nordic Adaptation of Classification of Occupationally Related Disorders (Diseases and Symptoms) to ICD-10», Nordic Council of Ministers, 2000 (Levy 2000)
445. Original kan lastes ned fra <http://einarflydal.com>. Forfatterens fulle adresse: Advokat Christian F. Jensen (L), Øverødvej 5, 2. sal, 2840 Holte, Tlf. 29 82 70 04, cfj@bonnoradvokater.dk
446. http://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?action=display&doc_id=16579
447. Tabellen er anvendt i Europa-Parlamentets rapport af april 2019 om "5G Deployment – State of play in Europe, USA and Asia", s. 10.
448. Se i øvrigt pkt. 2.1 nedenfor om de i Danmark anvendte grænseværdier.
449. Jf. Pall 2018 p. 9, der henviser til Marha K. 1966, artiklen: "Biological effects of high-frequency electromagnetic fields (translation)".
450. Se i samme retning Philips et al (2009), "Electromagnetic fields and DNA damage.", offentliggjort i det videnskabelige tidsskrift "Pathophysiology" nr. 16 (2009), pp. 79–88, pp. 84 – 85. P. 85 anføres: "Each study to investigate RFR-induced DNA damage must be evaluated on its own merits, and then studies that both show effects and do not show effects must be carefully evaluated to define the relationship of experimental variables to experimental outcomes and to assess the value of experimental methodologies to detect and measure these outcomes (see Section 2)."
451. Eksemplet er bl.a. anvendt af videnskabsfilosoffen Karl Popper.
452. Offentliggjort i det videnskabelige tidsskrift "Electromagnetic Biology and Medicine", nr. 35 2016, pp. 186 – 202.
453. EHS står for Elektro Hyper Sensitivitet, og er en fysisk lidelse, hvorefter personen får en række symptomer af ophold i nærheden af udstyr, der afgiver elektromagnetisk stråling. Kaldes ofte "el-overfølsomhed".
454. Disse grænseværdier omtales nærmere i pkt. 2.1 nedenfor.
455. PhD, prof.emeritus i biokemi og Basic Medical Sciences, Martin L. Pall - "5G: Great risk for EU, U.S. and International Health! Compelling Evidence for Eight Distinct Types of Great Harm Caused by Electromagnetic Field (EMF) Exposures and the Mechanism that Causes Them", pp. 6 – 8.
456. Ibid., pp. 11 – 12.
457. Dokumentationsliste vedhæftes responssummet som bilag 1.
458. Offentliggjort i det videnskabelige tidsskrift "International Journal of Radiation Biology" vol. 87, no. 4, 2011, pp. 409-15.
459. Det er almindeligt at anvende dyr til at evaluere helbredsrisici for mennesker, og at anvende sådanne undersøgelser som basis for retningslinjer og grænseværdier, jf. f.eks. Engels et al (2014), "Anthropogenic electromagnetic noise disrupts magnetic compass orientation in a migratory bird" (Nature 2014, vol. 509), p. 354: "...animal studies are commonly used to evaluate human health risks and have contributed to guidelines for human exposures..." Det foreligger oplyst, at Miljøstyrelsen i skriftligt svar af 20. februar 2019 har oplyst tilsvarende og henvist til European Chemicals Agency med linket <https://echa.europa.eu/da/information-on-chemicals/biocidal-active-substances>
460. Offentliggjort i det videnskabelige tidsskrift "Experimental Oncology", vol. 35, no. 3, pp. 219 – 225.
461. Offentliggjort i det videnskabelige tidsskrift "Pathophysiology" nr. 16 (2009), pp. 79–88.
462. Offentliggjort i det videnskabelige tidsskrift "Mutation Research-Reviews in Mutation Research" nr. 781, 2019, pp. 53–62.
463. Offentliggjort i det videnskabelige tidsskrift "Journal of Clinical and Diagnostic Research", 2017 Jul, Vol-11(7), pp. 5 – 9.

464. Jf. IARC monograph vol. 102 (2013), p. 419, pkt. 6.3.
465. En såkaldt "klasse 1-klassifikation" i IARC's system.
466. Offentliggjort i det videnskabelige tidsskrift "Environmental Research", 2018 nr. 167, pp. 673 – 683.
467. Radiofrequency radiation, jf. ibid. p. 673.
468. Wireless Transmitter Devices, jf. ibid. p. 673.
469. Odds ratio, jf. ibid. p. 674.
470. Patienterne i studiet (63 voksne, heraf 38 M 25 K) blev opereret for kræftsvulster år 2008 – 2011, jf. Akhavan-Sigari et al 2014, p. 117.
471. Der var tale om 4 patienter i alderen 21, 21, 33 og 39, jf. ibid. tabel 20.
472. Citatet er i artiklen efterstillet en gennemgang af sædvanlige forbehold i forbindelse med anvendelse af de forskellige, gængse forskningsmetoder, som ligeledes har været anvendt i de i artiklen omhandlede studier.
473. Offentliggjort i det videnskabelige tidsskrift "Experimental Oncology", vol. 35, no. 3, pp. 219 – 225.
474. Offentliggjort i det videnskabelige tidsskrift "Neurological Sciences", 2017, vol. 38, pp. 797 – 810, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/?term=Mobile+phone+use+and+risk+of+brain+tumours+%3A+a+systematic+review+of+association+between+study+quality%2C+source+of+funding%2C+and+research+outcomes>.
475. Asterisken refererer til undersøgelsens p. 16, hvor de forskellige bevisstandarder er nærmere defineret. "Clear evidence" er defineret som: "...studies that are interpreted as showing a dose-related (i) increase of malignant neoplasms, (ii) increase of a combination of malignant and benign neoplasms, or (iii) marked increase of benign neoplasms if there is an indication from this or other studies of the ability of such tumors to progress to malignancy."
476. Offentliggjort i det videnskabelige tidsskrift "Environmental Research", 2018, vol. 165, pp. 496 – 503.
477. RI står for "Ramazzini Institute", som var det forskningsinstitut, hvor undersøgelsen blev foretaget.
478. Far field exposure indebærer i dette tilfælde, at undersøgelsen genskabte forholdene for bestråling med en 1.8 GHz mobilmast, jf. ibid. p. 497, pkt. 2.1.
479. "NTP-studiet" er det umiddelbart ovenfor omtalte fra det amerikanske National Health Institute.
480. PhD, prof.emeritus i biokemi og Basic Medical Sciences, Martin L. Pall - "5G: Great risk for EU, U.S. and International Health! Compelling Evidence for Eight Distinct Types of Great Harm Caused by Electromagnetic Field (EMF) Exposures and the Mechanism that Causes Them", pp. 15 – 16.
481. Offentliggjort i det videnskabelige tidsskrift "Journal of Environmental and Public Health" 2018, art.ID 7910754.
482. Forkortelse for "Age Standardised Rate".
483. Offentliggjort i det videnskabelige tidsskrift "European Journal of Cancer", 2014, vol. 50, pp. 2309 – 2318.
484. PhD, prof.emeritus i biokemi og Basic Medical Sciences, Martin L. Pall - "5G: Great risk for EU, U.S. and International Health! Compelling Evidence for Eight Distinct Types of Great Harm Caused by Electromagnetic Field (EMF) Exposures and the Mechanism that Causes Them", pp. 8 - 15.
485. Offentliggjort i det videnskabelige tidsskrift "Journal of Epidemiology and Community Health", 2012, vol. 66, nr. 6, pp. 524 – 529.
486. Offentliggjort i det videnskabelige tidsskrift "Environment International", 2017, vol. 104, pp. 122 – 131.
487. Offentliggjort i det videnskabelige tidsskrift "Environment International", 2018, vol. 120, pp. 155 – 162.
488. Offentliggjort i det videnskabelige tidsskrift "NeuroToxicology" 2015, vol. 51, pp. 158 – 165.
489. Offentliggjort i det videnskabelige tidsskrift "Nature Scientific Reports" 2, art.no. 312, 2012. Der er i 2013 udstedt en korrektion til artiklen, som ikke ændrer konklusionerne, der har art.nr.. 1320.
490. Oprindeligt offentliggjort på tysk i det videnskabelige tidsskrift "Umwelt-Medizin-Gesellschaft", 2011, vol. 24, nr. 1, pp. 44 – 57.
491. (14) er forskernes henvisning til ICNIRP-grænseværdierne, jf. pkt. 2.1. nedenfor.
492. Offentliggjort i det videnskabelige tidsskrift "The Open Pediatric Medicine Journal" 2012, nr. 6, pp. 46 – 52.
493. Offentligt i det videnskabelige onlineskrift "PLOS One" d. 21. marts 2013.
494. Offentligt i det videnskabelige tidsskrift "Physics in Medicine & Biology" 2008, vol. 53, nr. 13, pp. 3681 – 3695.
495. Offentligt i det videnskabelige tidsskrift "International Journal of Oncology" 2011, vol. 38, nr. 5, pp. 1465 – 1474.
496. Neoplasmer er abnormale væv, som kan udvikle sig til svulster og i værste fald ondartede kræftsvulster.
497. Står for "Average Power Density", jf. ibid. p. 677.
498. Offentligt i det videnskabelige tidsskrift "Pathophysiology", 2009, vol. 16.
499. Offentligt i det videnskabelige tidsskrift "Electromagnetic Biology and Medicine", 2005, vol. 24, pp. 109 – 119.
500. Offentligt i det videnskabelige tidsskrift "Electromagnetic Biology and Medicine", 2007, vol. 26, pp. 141 – 151.
501. Offentligt i det videnskabelige tidsskrift "Environment International", 2013, vol. 51, pp. 116-140.
502. Offentligt i det videnskabelige tidsskrift "Science of the Total Environment" 2015, pp. 58 – 60.
503. Offentligt i det videnskabelige tidsskrift "Engineering International", 2015, vol. 3, nr. 1, pp. 45 – 52.

504. Offentligt i det videnskabelige tidsskrift "Science of the Total Environment" 2015, pp. 58 – 60.
505. Offentligt i det videnskabelige tidsskrift "Electromagnetic Biology and Medicine", 2005, vol. 24, pp. 109 – 119.
506. Offentligt i det videnskabelige tidsskrift "Nature" 2014, nr. 509, pp. 353 – 356.
507. Offentligt i det videnskabelige tidsskrift "Science of the Total Environment" 2015, pp. 58 – 60.
508. Offentligt i det videnskabelige tidsskrift "Environment International", 2013, vol. 51, pp. 116-140.
509. Offentligt i det videnskabelige tidsskrift "Toxicology International", 2011, vol. 18, nr. 1, pp. 70 – 72.
510. Offentligt i det videnskabelige tidsskrift "Electromagnetic Biology and Medicine", 2014, vol 33, nr. 3, pp. 165 – 189.
511. Offentligt i det videnskabelige tidsskrift "Electromagnetic Biology and Medicine", 2014, vol 33, nr. 4, pp. 282 – 288.
512. Offentligt i det videnskabelige tidsskrift "Journal of Insect Conservation", 2016, vol. 20, nr. 2, pp. 315 – 324.
513. Offentligt i det videnskabelige tidsskrift "Journal of Apicultural Research", 2017, vol. 56, nr. 4, pp. 430 – 438.
514. 15 arter af flagermus er omfattet af habitatdirektivets bestemmelser om særlige beskyttelsesforanstaltninger, jf. pkt. 2.3.3. nedenfor.
515. Offentligt i det videnskabelige tidsskrift "Pathopsychology", 2009,
516. Offentligt i det videnskabelige tidsskrift "Electromagnetic Biology and Medicine", 2010, vol. 29, pp. 31 – 35.
517. Offentligt i det videnskabelige tidsskrift "Science of The Total Environment", 1996, vol. 180, nr. 1, pp. 75 – 80.
518. Offentligt i det videnskabelige tidsskrift "International Journal of Forestry Research" 2010, Article ID 836278.
519. Offentligt i det videnskabelige tidsskrift "ELECTROMAGNETIC BIOLOGY AND MEDICINE", 2017, vol. 36, nr. 2, pp. 213 – 235.
520. 3,5 GHz er blandt de frekvenser, der ifølge Energistyrelsens handlingsplan af februar 2019 for 5G er afsat til dette system, jf. https://ens.dk/sites/ens.dk/files/Tele/5g-handlingsplan_for_danmark.pdf, s. 10.
521. "ICNIRP guidelines for limiting exposure to time-varying electric, magnetic and electromagnetic fields (up to 300 Ghz)", offentliggjort i det videnskabelige tidsskrift "Health Physics" (1998) nr. 74, pp. 494 – 522.
522. "ICNIRP statement on the 'guidelines for limiting exposure to time-varying electric, magnetic and electromagnetic fields (up to 300 Ghz)", offentliggjort i det videnskabelige tidsskrift "Health Physics" (2009) nr. 97, p. 257 – 258.
523. Jf. Energi-, Forsynings- og Klimaministerens svar af 1. april 2019 på spørgsmål 226 i samme folketingsudvalg samt Sundhedsstyrelsens hjemmeside: <https://www.sst.dk/da/straalebeskyttelse/mobiltelefoni-traadloese-netvaerk-med-mere/5g>
524. Se f.eks. Philips et al (2009), p. 83, med referencer til to studier.
525. Kilden er Rådet for Helbredssikker Telekommunikation.
526. Jf. <https://emfscientist.org/index.php/emf-scientist-appeal>
527. Står for "As Low As Reasonably Achievable".
528. Der kan tillige henvises til f.eks. Kolyadenko m.fl. mod Rusland, præmis 157 – 161.
529. Udover Brincat m.fl. mod Malta kan f.eks. henvises til Vilnes m.fl. mod Norge, præmis 219: "...the applicant was found to be the victim of conduct which by its very nature had put his life at risk, even though he survived. The Court found there that Article 2 was applicable and sees no reason for arriving at a different conclusion in the present case."
530. Det falder udenfor området for nærværende resposum at fremkomme med tilsvarende vurderinger ang. 2G, 3G og 4G, m.v.
531. Fordi Storkammeret fandt en krænkelse af art. 8, var det ikke nødvendigt at vurdere en klage over krænkelse af retten til livet, jf. EMRK art. 2, p.g.a. de samme kræftdødsfald.
532. Dele af den stråling, der ifølge det foreliggende vil blive udsendt fra 5G-systemet, vil have en mindre styrke, men vil pga. de øvrige karakteristika ikke desto mindre være farligere end den nuværende fra 2G-, 3G- og 4G-systemerne. Se Kuster et al (2018) i pkt. 1.2.2.1.3. ovenfor.
533. Denne gennemgangen bygger i hovedsak på materiale fra bloggpost av E. Flydal 20.08.2018 («Lokale maktmidler når sentrale myndigheter svikter i strålesakene», <https://einarflydal.com/2016/08/20/lokale-maktmidler-nar-sentrale-myndigheter-svikter-i-stralesakene/>), som han utarbeidet på grunnlag av samtaler med forvaltningsjurister. Denne gjennomgangen bør bare forstås som en oversikt og en samling tips som bør sjekkes opp juridisk før bruk.
534. Oversikten bygger først og fremst på en liste utarbeidet av Rune Aarstad, rådgiver innen HMS og informasjonssikkerhet, publisert som bloggpost 16.08.2018 <https://einarflydal.com/2018/08/16/straling-og-helserisiko-i-arbeidslivet-her-er-lovene/>

Uttalelser fra forskere og leger 2002 - 2018 (sidene 131 - 134)

Listen under er identisk med listen som står i boka, bortsett fra at her er ført til lenker.

- 2018: **Internasjonal appell, Stopp 5G på Jorda og i Rommet.** Signert av mer enn 100.091 mennesker fra 187 land per 7. juni 2019, <https://www.5gspaceappeal.org/the-appeal> (Velg norsk tekst i menyen.)
- 2018: **Tilsvar til ICNIRPs 2018-utkast til Guidelines and Appendixes on Limiting Exposure to Time-Varying Electric, Magnetic and Electromagnetic Fields (100 kHz to 300 GHz).** Dette er en sterk kritikk av ICNIRPs utkast til nye retningslinjer for beregning av grenseverdier. Undertegnet av 119 vitenskapsfolk, leger andre fra kloden rundt.
- 2018: **Appell til EU om 5G – Forskere advarer mot alvorlige helsevirkninger fra 5G.** Undertegnet av mer enn 180 vitenskapsfolk og leger i 37 land. https://www.google.com/?client=safari&channel=mac_bm
- 2018: **Hvordan du kan redusere eksponering for radiofrekvent energi fra mobiltelefoner,** Informasjonsark fra Division of Environmental and Occupational Disease Control, California Department of Public Health. Dette informasjonsarket ble først etter mange års strid frigitt i 2017 etter omfattende press. <https://www.cdph.ca.gov/Programs/CCDCPHP/DEODC/EHIB/CDPH%20Document%20Library/Cell-Phone-Guidance.pdf>
- 2018: **Reykjavik-apellen om trådløs teknologi i skoler,** 24. februar, 2017
<http://www.stralskyddsstiftelsen.se/wpcontent/uploads/2017/03/Reykjavik-Appeal-170224-2.pdf>
- 2016: **EUROPAEM EMF-retningslinjer 2016 for forebygging, diagnostisering og behandling av EMF-relaterede helbredsproblemer og sykdomme,** Forfattet av 15 forskere fra 7 land. Dansk oversettelse: <https://einarflydal.com/wp-content/uploads/2017/08/europaem-emf-vejledning-dansk-v3-m-bilag-27072017.pdf> Engelsk originalversjon: <https://www.degruyter.com/view/j/reveh.ahead-of-print/reveh-2016-0011/reveh-2016-0011.xml>
- 2015: **Den internasjonale vitenskapelige Brussel-erklæringen om elektromagnetisk overfølsomhet og multippel kjemisk overfølsomhet,** undertegnet av 26 forskere på feltet, http://ehs-mcs.org/fichiers/1441982143_Statement_EN_DEFINITIF.pdf
- 2015: **Internasjonal appell fra EMF-forskere, Sendt til FN og alle medlemsland og WHO.** Undertegnet av 242 forskere som har publisert fagfelleverderte artikler om EMF-virkninger, fra 41 land. Også undertegnet av 10 forskere som arbeider på tilknyttede områder. 11. mai 2015, med enkelte signaturer tilføyd seinere.
- 2014: **Kanadiske legers erklæring til Health Canada** (Kanadas helsedirektorat), 9 Juli 2014. Undertegnet av 55 kanadiske leger. <http://www.c4st.org/images/documents/hc-resolutions/medical-doctors-submission-to-health-canada-english.pdf>
- 2014: **Erklæring: Forskere ber om beskyttelse fra eksponering for radiofrekvent stråling,** undertegnet av 53 forskere fra 18 land. De slo blant annet fast at "Kanadas Safety Code 6 [strålevernlovgivning m/ grenseverdier, o.a.] er grunnleggende forfeilet" og oppfordret Health Canada til å beskytte kanadiere fra radiofrekvent eksponering. https://www.albany.edu/ihe/assets/Scientist_Declaration.pdf
- 2014: **Felles erklæring om graviditet og trådløs stråling,** undertegnet av 255 forskere, leger og helsearbeidere, organisert av The Baby Safe Project, et NGO-prosjekt med utgangspunkt i forskning gjort ved Yale University, <https://www.babysafeproject.org/joint-statement.html>
- 2014: **Åpent brev fra britiske leger: Helse og sikkerhet knyttet til WiFi og mobiltelefoner,** 24. mars 2014, undertegnet av 15 leger, <https://ssita.org.uk/wp-content/uploads/2014/03/British-Doctors-Letter-March-2014.pdf>
- 2013: **European Manifesto in support of a European Citizens' Initiative (ECI),** undertegnet av 76 forskere og fagfolk innen feltet, og siden av en rekke organisasjoner og andre. http://peccem.org/DocumentacionDescarga/Campanas/ICE2013/ENG_EUROPEAN_MANIFESTO_IN_SUPPORT_THE_ECI.pdf
- 2013: **American Academy of Environmental Medicine, Open letter to Superintendents of School Districts of the United States, dated May 13, 2013.** Anbefaler på det sterkeste bruk av internett via kabel i skolen. Det er konsistente nye forskningsresultater om at folk, spesielt barn med tynnere hodeskaller og et nervesystem under utvikling, er spesielt følsomme for

- trådløs stråling. Peker også på at 4 timer eksponering fra en bærbar datamaskin som er koblet til WiFi skader DNA i menneskelige sædceller. <http://manhattanneighbors.org/wp-content/uploads/The-American-Academy-of-Environmental-Medicines-Open-Letter-to-the-Superintendents-of-the-School-Districts-of-the-United-States-.pdf>
- 2013: **Potenza Picena-resolusjonen “Radar, radiofrekvenser og helsesisiko”**, April 20, 2013, undertegnet av 10 fagfolk, <https://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/resources/docs/potenza-picena-scientific-resolution-2013.pdf>
- 2012-2016: **Wiens legeforenings veiledning om sikrere mobilbruk**, hefte og plakat (Figur X), seks opplag. Norsk oversettelse av plakaten finner du her: <https://einarflydal.com/2015/01/17/strahlende-informationen-en-hilsen-fra-wien-til-den-norske-legeforening/>
- 2012: **Stråling fra mobiltelefoner & barns helse: Det foreldre bør vite**, advarsler fra barnelegeforeningen The American Academy of Pediatrics (USA) på foreningens nettside Healthy Children.org, <https://www.healthychildren.org/English/safety-prevention/all-around/Pages/Cell-Phone-Radiation-Childrens-Health.aspx>
- 2012: **Den internasjonale legeappellen** (oppfølger av Freiburg-appellen fra 2002), undertegnet av 50 internasjonale forskere samt 300 tyske leger, http://freiburger-appell-2012.info/media/International_Doctors_Appeal_2012_Nov.pdf
- 2012: **Erklæring om eksponering for elektromagnetisk og radiofrekvent stråling og behov for stans i installering av “smarte målere”**, en av flere uttalelser om EMF og helse fra American Academy of Environmental Medicine, 19. januar 2012, <https://www.aeemonline.org/pdf/AAEMEMFmedicalconditions.pdf>
- 2011: **Omklassifisering av EMF til klasse 2B karcinogen («mulig kreftfremkallende»)**, WHO og WHO's Internasjonale kreftforskningsinstituttet (IARC), http://www.iarc.fr/en/media-centre/pr/2011/pdfs/pr208_E.pdf
- 2011: **Resolusjon 1815 om de mulige farer fra elektromagnetiske felt og deres virkning på miljøet**, Europarådets parlamentarikerforsamling (PACE), <http://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/X2H-Xref-ViewPDF.asp?FileID=17994&lang=en>
- 2011: **Sammendrag fra møte om MCS og EHS [el-overfølsomhet] den 13. mai 2011 i WHO's hovedkvarter i Geneve**. Her erkjenner WHO eksistensen av begge disse tilstandene, gir uttrykk for at det viktig at de gis en kode i diagnosesystemet, at det er mye konflikt rundt dem, og slår fast at det er full adgang for de enkelte land til å innlemme diagnosene i sine diagnosesystemer. <https://einarflydal.com/wp-content/uploads/2019/07/Summary-of-MCS-and-EHS-meeting-May-13-2011-WHO-Geneva.pdf>
- 2011: **Elektromagnetiske felt fra mobiltelefoner: helsevirkninger på barn og tenåringer**, rapport fra Den russiske nasjonalkomiteé for ikke-ioniserende strålevern (RNCNIRP), April 2011, https://www.magdahavas.com/wp-content/uploads/2011/06/Russia_20110514-rncnirp_resolution.pdf
- 2010: **Vitenskapelig panel om elektromagnetiske felt og helsesisiko: punkter det er enighet om, anbefalinger og begrunnelser, (Seletun-rapporten)**, Rev Environ Health 2010;25:307–17, <http://emfsafetynetwork.org/wp-content/uploads/2011/02/Scientific-panel-on-EMF-Health-Risks.pdf>, pressemelding fra The International Electromagnetic Field Alliance (IEMFA): http://www.magdahavas.com/wp-content/uploads/2011/06/SELETUN_statement.pdf
- 2009: **Europa-Parlamentets beslutning av 2. april 2009 om sunnhetsproblemer i forbindelse med elektromagnetiske felt (2008/2211(INI))**, med begrunnelse, <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P6-TA-2009-0216+0+DOC+XML+V0//EN>
- 2009: **Porto Alegre-resolusjonen**, 19. mai 2009. Undertegnet av 40 forskere og leger, i tillegg til en rekke andre. Forskere og leger slår her fast at el-overfølsomhet er reelt og framkalt av el, og uttrykker bekymring for at eksponering for EMF kan øke risikoen for kreft og kroniske sykdommer. Videre slår de fast at eksponeringsnivåene som valgt av internasjonale aktører (IEEE, ICNIRP, ICES) er foreldede, og at trådløs teknologi skaper helsefare for barn, ungdom, gravide og andre sårbare. https://www.magdahavas.com/wp-content/uploads/2011/06/Porto_Alegre_Resolution.pdf

- 2008: **Hvorfor man bør være forsiktig med bruk av mobiltelefoner**, uttalelse fra en 23-manns internasjonal ekspertkomité, Kreftinstituttet ved University of Pittsburg, USA, http://old.post-gazette.com/downloads/20080722upci_cellphone_analysis.pdf
- 2008: **Venezia-resolusjonen fra den** International Commission for Electromagnetic Safety (ICEMS). Forskerne uttrykker sterk bekymring for helsevirkninger og slår fast at det er klart påviste biologiske skadevirkninger ved ikke-termiske nivåer, og at andelen som reagerer akutt synes å øke. Undertegnet av 53 internasjonale forskere. https://www.magdahavas.com/wp-content/uploads/2011/06/Venice_Resolution-2008.pdf
- 2008: **Barn og mobiltelefoner: Helsen til den kommende generasjon er i fare**, uttalelse fra Den russiske nasjonalkomité for ikke-ioniserende strålevern (RNCNIRP), 14. april, 2008. http://www.der-mast-muss-weg.de/pdf/appell/02_Appell_rncnirp_E_080514.pdf Her uttales bl.a.: «Det er oppfatningen til Ruslands nasjonalkomité for vern mot ikke-ioniserende stråling at barn som bruker mobiltelefoner sannsynligvis vil stå overfor følgende helsefarer i nærmeste fremtid: hukommelsesforstyrrelser, nedgang i oppmerksomhet, avtagende læring og kognitive evner, økt irritabilitet, søvnproblemer, økning i følsomhet overfor stress, lavere terskel for epilepsi. ... Forventet (mulig) langsiktig helsefare: hjernesvulster, svulster på hørselsnerven og balanserenerven (i 25–30-årsalderen), Alzheimers sykdom, tidlig demens, depressivt syndrom og andre typer degenerering av nervestrukturer i hjernen (i alderen 50 til 60). (...) Vi tror at risikoen ikke er mye lavere enn barnas helserisiko fra (bruk av) tobakk eller alkohol. Det er vår plikt som fagfolk å ikke skade barnas helse ved å forholde oss passive.»
- 2007 - 2019: **BioInitiative Report**, meget omfattende litteraturstudie med flere oppdateringer. Påviser skadelige biologiske virkninger fra svake elektromagnetiske felt og radiofrekvent stråling, og at en massiv overvekt av forskningen gjør slike funn, bioinitiative.org/
- 2007: **Brussel-appellen**, 29. januar 2007. Slår fast at elektromagnetisk forurensning krenker artikkel 23 i den belgiske grunnlov. Krever at den føderale helseminister, Mr. Rudy Demotte, griper inn. Anklager helseministeren for å unndra seg sitt ansvar for å beskytte befolkningen mot den sterkt økende elektromagnetiske forurensningen. Undertegnet av mer enn 500 borgere, herunder professorer, forskere, leger, sykepleiere og andre. <http://next-up.org/pdf/CallOfBrussels.pdf>
- 2006: **Benevento-resolusjonen**, peker på overveldende foreliggende bevis på skadevirkninger fra EMF og anmoder myndigheter om nødvendige tiltak for å bremse eksponeringsveksten, anbefaler en føre-var-tilnærming og angir praktiske tiltak. Undertegnet av 52 forskere, https://www.magdahavas.com/wp-content/uploads/2011/06/BeneventoResolution_REVISED_march2008.pdf
- 2005: **Helsinki-appellen**, overlevert til EU-parlamentet fra leger og forskere. https://www.magdahavas.com/wp-content/uploads/2011/06/BeneventoResolution_REVISED_march2008.pdf
- 2005: **Irske legers miljøforenings standpunkt til elektromagnetisk stråling**, slår fast el-overfølsomhet som reelt knyttet til el og behovet for behandling og for grenseverdier som hensyntar ikke-termiske virkninger, oppfordrer til hastetiltak. http://www.emrpolicy.org/regulation/international/docs/idea_emr.pdf
- 2004: **Resolusjon 15. Erkjent behov for å hindre eksponering fra mobilmaster og annen bestråling i brannstasjoner. Spesiell bekymring om nevrologiske virkninger og kreft**, International Association of Fire Fighters (U.S., Canada, Mexico), <http://www.iaff.org/hs/Facts/CellTowerFinal.asp>
- 2002: **Catania-resolusjonen**, uttrykker bekymring over skadelige helsevirkninger. Undertegnet av 16 forskere, http://www.icems.eu/docs/resolutions/Catania_res.pdf
- 2002: **Freiburg-appellen**, oktober 2002. Leger lister opp symptomer på eksponering og anmoder om strengere grenseverdier for radiofrekvent eksponering. Ble etterhvert undertegnet av 1 000 praktiserende leger og 36 000 andre. <https://www.magdahavas.com/wp-content/uploads/2011/06/Freiburger-Appeal.pdf>¹
- 2002: **Salzburg-resolusjonen om basestasjoner for mobil telekommunikasjon**, en internasjonal konferanse om plassering av mobilmaster «som knytter sammen realfag og folkehelse». For

1 For full norsk oversettelse av Freiburg-appellen, se Vedleggets s. 112-114 i Advokatkontoret Erling Grimstad AS og Einar Flydal: Smartmålerne, jussen og helsa, Z-forlag, 2018. Kan lastes ned fra <https://einarflydal.com/>

forebyggende folkehelseformål anbefalte forskerne en foreløpig grenseverdi på 1 000 $\mu\text{W}/\text{m}^2$ «for summen av all eksponering fra puls-modulerte sendere, som f.eks. GSM». Dette er 1/10 000-del av ICNIRPs retningsgivende verdier og av dem som brukes i Norden, Canada og USA (10 000 000 $\mu\text{W}/\text{m}^2$) og er 1/100-del grenseverdiene i Sveits, Italia, Russland, Kina (100 000 $\mu\text{W}/\text{m}^2$). <https://www.magdahavas.com/wp-content/uploads/2011/06/Salzburg-Resolution-2000.pdf>